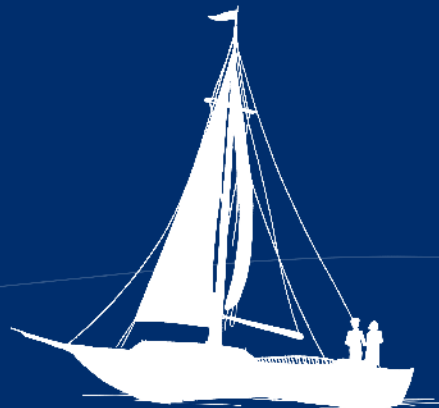


ZPRÁVY 2020



JARO



GLENERVAN: Učiním všechno možné na světě, abych našel kapitána Granta, když jsem se tohoto úkolu ujal, a bude-li třeba, obětuji tomu celý svůj život. Celé Skotsko se jistě ke mně připojí, aby zachránilo toho statečného muže, který se pro Skotsko tolik obětoval. Myslím si, že bychom se měli vrátit na Duncan a pustit se po udané rovnoběžce na východ, třeba až k našemu výchozímu místu. Zkrátka – i když je naděje nepatrná, měli bychom podniknout cestu kolem světa po sedmatřicáté rovnoběžce, a já ji také podniknu. – Co vy na to, Olbinette?

OLBINETT: K vašim službám, pane! Kdekoli na 37. rovnoběžce k vašim službám.



PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA DILIA 2020

DILIA vypisuje stipendia pro mladé překladatele z **polštiny**

Workshop je určen začínajícím překladatelům z řad studentů filologických oborů, divadelních škol a dalších, kteří mají zájem o divadelní texty. Každý účastník přeloží jednu divadelní hru pod vedením zkušených překladatelů.

ÚČASTNÍCI OBDRŽÍ STIPENDIUM: 5 000 Kč

TERMÍN PODÁNÍ PŘIHLÁŠEK: elektronicky na níže uvedený email do 10. dubna 2020

Počet míst: 3

Výběr účastníků: do 5. května 2020

Zahájení dílny: začátek června 2020

Odevzdání překladů: do 20. srpna 2020

Prezentace výsledků dílny formou scénického čtení: říjen/listopad 2020

Více informací na www.dilia.cz/dilna a haplova@dilia.cz.

Projekt vzniká za podpory Dozorčí rady DILIA a Fabulamundi – Playwriting Europe.



OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	8
Premiéry	11
Nabízíme – České hry	14
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	20
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	31
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	33
Premiéry	33
Informujeme	34
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	36
Rozhovor	36
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	38
Informujeme	38
Premiéry	38
Rejstřík	40



**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 1,
190 03 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

prof. JUDr. Jiří Srstka

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

fax: 283 893 599

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

tel.: 283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Eliášová

tel.: 266 199 823

Mgr. Barbora Haplová

tel.: 266 199 837

půjčování a prodej textů

Mgr. Pavla Jakobsson

tel.: 266 199 829

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Erika Svobodová

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Veronika Žáková

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Tomáš Herold

tel.: 266 199 865

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Barbora Chovancová

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA DILIA 2019 JE ZA NÁMI

Již popatnácté pořádala agentura DILIA překladatelskou dílnu. Workshop byl určen začínajícím překladatelům, ať už z řad studentů filologických oborů, či naopak studentů divadelních škol a dalších, kteří mají dostatečné jazykové vybavení a zájem o divadelní texty. Letošní ročník Překladatelské dílny DILIA byl zaměřen na **současnou italskou dramatikou**. Tutorkami mladých překladatelek a překladatele byly přední české překladatelky z italstiny, Alice Flemrová, Tereza Siegllová a Marina Feltlová.

V polovině května proběhlo úvodní setkání mladých stipendistek a stipendistů s jejich zkušenými tutorkami, které bylo zaměřené na praktickou přípravu budoucích překladatelů, tj. na základní informace ohledně specifik divadelního překladu a na problematiku autorského zákona. Na začátku září došlo k dalšímu setkání všech účastníků, kde se probíraly jejich zkušenosti s překladem. Stipendistky a stipendista měli šanci vzájemně si překlady ohodnotit a vyslechnout názory nejen svých tutek, ale i svých kolegů.

V pátek 29. listopadu proběhla ve VILE Štvanice slavnostní prezentace výsledků Překladatelské dílny DILIA 2019 pod názvem *Italské divadelní speciality*. V režii Adama Svozila byly ve formě scénických skic představeny tyto nově přeložené texty:

Emanuele Aldrovandi: DO BOJE!

*překlad: Ondřej Pazdírek
tutorka: Marina Feltlová*

Malá, ale odhodlaná, fašistická teroristická buňka chce zachránit svět a vstoupit do historie. Její členové chtějí zničit starou demokratickou, tolerantní a multikulturní Evropu a na jejích troskách vybudovat novou: Evropu se zavřenými hranicemi a zákazem islámu, Evropu, v níž je choroba homosexuality vymýčena a vlaky jezdí vždycky včas. Plán je jasný: atentát na prezidenta Evropské unie!



Pier Lorenzo Pisano: BRATŘI

*překlad: Monika Štefková
tutorka: Tereza Siegllová*

Dva bratři. Jejich matka zemřela při nehodě. Oba muži nám prostřednictvím svých promluv nastiňují svůj dosavadní život a rodinné vztahy. Zažíváme s nimi vše, až do osudné autonehody. Hra originálně popisuje dynamičnost sourozeneckých vztahů a existenční krizi mladého člověka, jehož myšlenky se zmítají mezi nostalgickými vzpomínkami na bezstarostné dětství a úvahami nad plynoucím časem a smrtí.



4 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

Industria Indipendente: UKOLÉBAVKA

překlad: Sarah Baroni

tutorka: Alice Flemrová



Píše se rok 2056, nacházíme se ve sjednocené Evropě, kde už nic není jako dřív. Vše řídí mladá generace. Senioři po sedmdesátce jsou odsunuti do relaxačního komplexu Ukolébavka, kde mají dožít. I když se Ukolébavka zdá být jako sen, kde seniory čeká klidný život v luxusu, čtyři z nich se rozhodnou vzbouřit a spáchat atentát na prezidenta Spojených států evropských, který se do Ukolébavky chystá na návštěvu. Každý bláboyt se totiž omrzí, pokud je vykoupěn absolutní absencí svobody.

Prezentace se zúčastnil také jeden z autorů, jehož hra byla v rámci dílny přeložena, talentovaný italský dramatik, režisér a scénárista **Pier Lorenzo Pisano**. Autor během svého pobytu v Praze vystoupil na Katedře románských studií na přednášce, kterou DILIA organizovala ve spolupráci s Divadlem LETÍ, Univerzitou Karlovou a tutorkou dílny Terezou Sieglouou.

Projekt vznikl za podpory Dozorčí rady DILIA a Fabulamundi – Playwriting Europe.

HE



Foto © Rudy Kovář

NOMINUJTE NA CENU EVALDA SCHORMA 2019

Cena je určena pro studenty DAMU, JAMU, FFUK, FFMU, FFUP a PPF za původní hru, dramaturgii či překlad.

Uzávěrka nominací: 31. března 2020!

Projekty hodnotí komise na základě nominace a cenu spojenou s finanční odměnou uděluje DILIA autorovi (kolektivu).

Nominována mohou být tato díla:

- původní hra
- překlad hry (do češtiny dosud nepřeložené)
- dramaturgie

Dílo může nominovat jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost.

Nominace musí obsahovat zdůvodnění, kontakt na nominujícího a nominovaného a samotný text, který je nominován, a musí být doručena jednak v písemné formě na adresu DILIA, Krátkého 1, Praha 9, a také e-mailem na adresu spalova@dilia.cz, nejpozději do 31. března 2020.

Hlavní cíle:

Základním cílem je podpora a motivace mladých autorů a překladatelů v jejich autorské práci. Díky Ceně Evalda Schorma se jejich díla mohou dostat do širšího divadelního kontextu, než je samotná akademická půda. Cena Evalda Schorma se během své existence stala vedle Ceny Alfréda Radoka prestižním oceněním, uznávaným nejen v Čechách, ale i v zahraničí.



Texty oceněné Cenou Evalda Schorma se doposud dočkaly více než 40 divadelních (např. Národní divadlo moravskoslezské Ostrava, Švandovo divadlo, Studio Ypsilon, A studio Rubín, Městské divadlo Zlín, Experimentální prostor NoD, Divadlo Feste, Divadlo Antonína Dvořáka v Příbrami) a 9 rozhlasových inscenací.

MŠ

DIVADELNÍ GRANTY NA ROK 2020 UDĚLENY

Vyhlášení výsledků

Agentura DILIA pokračuje také tomto roce v podpoře mladých českých autorů a divadelníků. Letos jsme grantové řízení určené pro studenty vysokých uměleckých škol vypsali již po devatenácté (viz www.dilia.cz/granty). Těší nás, že studenti projevují zájem o současnou dramaturgii, často navíc sami píšou hry, které mají perspektivu uvádění i v dalších divadlech. Vedle obliby scénických čtení, z nichž některá jsou součástí větších cyklů a velmi ambiciózních projektů, se studenti nebojí současnou dramaturgii uvádět také jako regulérní inscenace, což je velmi povzbuzivá tendence. Řada studentů navíc připravuje projekty nad rámec studijních povinností a snaží se hledat prostory pro realizaci mimo školní půdu.

V letošním grantovém řízení bylo podpořeno celkem 7 projektů:

Poslední zrno písku – inscenace původní autorské hry – DAMU Praha (15.000,- Kč)

3jsou3 – inscenované čtení tří divadelních her – PPF Opava (10.000,- Kč)

Pětkrát nula – inscenace původní autorské hry – UPOL Olomouc (5.000,- Kč)

Salón původní tvorby 2020 – 27. ročník festivalu scénického čtení původní autorské tvorby – JAMU Brno (15.000,- Kč)

asi.milování – inscenace původní autorské hry – JAMU Brno (5.000,- Kč)

Doku D. nás smrt nerozdělí – inscenace původní autorské hry – JAMU Brno (5.000,- Kč)

Džihádistou snadno a rychle – inscenace nového překladu současné hry – DAMU Praha (15.000,- Kč)

Grantová komise rozdělila celkem 70.000,- Kč. GRATULUJEME!

MŠ

POSLEDNÍ DÍL 8@8 A CO BUDE DÁL?



Ve čtvrtek 12. prosince 2019 proběhl úplně poslední díl cyklu scénických skic 8@8. V režii Martiny Schlegelové a překladu Jany Sloukové se představila *Textilní trilogie* Volкера Schmidta, kterou rakouský autor vytvářel v letech 2007–2017. Hra představuje obsáhlý, provokativní a inspirativní pohled na stav současného globalizovaného světa. Hrdinkami třídílného dramatu jsou rakouské šičky Liesl, Kathi a Hanni, které jednou „v budoucnu, až se všechno otočí“ pracují ve Vídni či v jiném podobném evropském velkoměstě v textilní továrně v nelidských podmínkách za minimální mzdu. Hra, která jako hlavní téma představuje otázku sociální nerovnosti, neprostupnosti, moderního otroctví a postavení ženy, těží především z dystopické představy změny světových hospodářských podmínek, kdy Evropa ztratí své postavení a stane se jen levnou pracovní silou pro teď už vyspělé země dosavadního třetího světa. Herečky Kateřina Nedbalová, Milada Vyhnálková, Tereza Švejdrová a Natálie Drabiščáková v rámci večera představily také několik krátkých textů mezinárodního projektu Climate Change Theatre Action, v rámci

něhož padesát současných dramatiků napsalo krátké hry o tématu klimatických změn.

Seiál scénických skic 8@8, jehož cílem je propagace současné české i zahraniční dramatiky a na němž spolupracovala agentura DILIA s Divadlem LETÍ, vznikl již v roce 2005. Během patnácti let existence tohoto projektu bylo představeno celkem 105 nejnovějších her, přičemž některé vznikly přímo pro tuto příležitost. Projekt 8@8 byl platformou jak pro diváky „s vášní pro novou hru“, tak pro dramaturgy a divadelní odborníky. Formát scénických skic už je dnes běžnou formou, jak představovat nové texty. Divadlo LETÍ by však chtělo vyzkoušet i nové cesty, a proto se od roku 2020 formát prezentace současných her v podání LETÍ mění. Pravidelně dvakrát ročně představí krátké hry prostřednictvím komunitního, divácky lákavého konceptu společné Večeře s novou hrou, jehož úspěšnost se ověřila ve třech vydáních z minulých let. Je to cesta, jak současné hry představovat širšímu publiku, nejen úzké odborné veřejnosti. Projekt patří mezi úspěšné strategie rozvoje publika (audience development) a souvisí s cílem divadla „propagovat současné texty“. Novinkou pak bude prezentace dvou současných her vždy novou, originální formou (např. audiowalk, site-specific v nedivadelním veřejném prostoru atd.) Touto cestou bychom chtěli prověřovat nové inscenační možnosti současných her, mj. i skrze žánrově přesahy.

MŠ

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA DILIA 2020 – POLŠTINA

Již po šestnácté organizuje DILIA překladatelskou dílnu pro začínající překladatele dramatických textů. Tentokrát je dílna zaměřena na polštinu.

Překladatelská dílna DILIA je určena studentům divadelních a filologických oborů, kteří mají zájem o překlad dramatického textu. Účastníci dílny připraví pod tutorským dohledem zkušených překladatelů tři

překlady současného dramatu. Agentura DILIA ve spolupráci s mezinárodním projektem Fabulamundi – Playwriting Europe připravila pro mladé překladatele balíček her, které představují to nejzajímavější, co současná polská dramatika nabízí.

Během dílny si začínající překladatelé mohou osvojit základní dovednosti překládání dramatického textu, který je oproti překladu jiných literárních žánrů velmi specifický. Zároveň mají možnost konzultovat svou práci se zkušenými překladateli. Dílna tak umožňuje a zároveň podporuje udržení české kontinuity překládání divadelních her. Výsledky dílny jsou formou scénických čtení prezentovány veřejnosti. Překladatel si tak může ověřit svůj překlad na scéně a odborná veřejnost se díky této prezentaci může seznámit s novými texty z nejrůznějších jazykových oblastí.

Termín podání přihlášek je **do 10. dubna 2020**. Součástí přihlášky bude profesní životopis, krátký motivační dopis a ukázka překladu dialogu (originál zkušebního textu naleznete na www.dilia.cz.)

Účastníci obdrží stipendium: 5 000 Kč

Termín podání přihlášek: elektronicky na níže uvedený email do 10. dubna 2020

Počet míst: 3

Výběr účastníků: do 5. května 2020

Zahájení dílny: začátek června 2020

Odevzdání překladů: do 20. srpna 2020

Prezentace výsledků dílny formou scénického čtení: říjen / listopad 2020

Více informací na: www.dilia.cz/dilna a haplova@dilia.cz.

Projekt vzniká za podpory Dozorčí rady DILIA a Fabulamundi – Playwriting Europe.

BH

FIŇSKOU HROU ROKU JE DRUHÁ PŘÍRODA AUTORKY PIPSY LONKY

Letošní cenu Lea za nejlepší nový fínský text (s premiérou v roce 2018) získala Pipsa Lonka za svoji hru **Druhá příroda** (Toinen luonto). Premiéra hry proběhla ve švédskojazyčném divadle Teatteri Viirus v Helsinkách ve švédském překladu Sofie Aminoff.

Divadelní režisérka a dramaturgyně Aila Lavaste, která vybrala letošního vítěze, o hře řekla následující: „*Druhá příroda je odvážné a mistrovské dílo, které se zabývá nejdůležitějším tématem ze všech. Krátké, prchavé okamžiky naší každodenní reality jsou zachyceny způsobem, který nás nutí se na ně dívat, dokud skutečně nezačneme vidět. Pipsa Lonka nám ve hře ukazuje krutost a banalitu násilí, neschopnosti vidět, krutost nás a našich rozhodnutí, upozorňuje na povinnosti, kterým se vyhýbáme.*“

DRUHÁ PŘÍRODA (TOINEN LUONTO, 2016)

Pipsa Lonka

Překlad: Alžběta Štollová

Žánr: činohra – drama

Obsazení: variabilní

(V setmělé kuchyni stojí žena v noční košili a pije sklenici vody. Z gauče se na ni dívá kocour Andersson. Žena se otočí, pohlédne přímo na nás a promluví.)
ŽENA

Zdálo se mi, že mi do úst proudil nekonečný průvod zvířat. Všelijakých zvířat: ovcí, prasat, krav, žiraf, dokonce i lvů, psů a koček. Nebyla jsem schopna svoje ústa zavřít a všechna ta zvířata jsem musela i s kůží, chlupy a vším spolykat. Byl to zlý sen.

(Žena vypije ještě jednu sklenici vody. Potom se podívá na kocoura, který odpočívá na gauči.)

ŽENA

Ústa, lidská ústa. To je hřbitov.

(Kocour Andersson se na ženu dívá.)

ŽENA

Hřbitov.



Jedni touží po boku zvířat zemřít, druzí je sami bez mrknutí oka zabijí. Ve všední den na pracovišti, v parku, na dětském hřišti, v supermarketu či v nemocnici nastávají situace, kdy se vedle sebe ocitají různé formy života. Co dělá člověka člověkem, kočku kočkou a mravence mravencem? Je život pouhá hra, jejíž pravidla se snažíme určovat, ačkoli je sami vlastně neznáme?

V nejnovějším dramatu Pipsy Lonky vystupují z davu blíže neurčené postavy, které naplňují nutné a životu prospěšné, ale také omezující a obzory zužující rutiny. S humorem a bez moralizování ilustrují a zpodobňují zaběhlá pravidla a známé návyky. Svým jedním upozorňují na skutečné lidské potřeby a na možnost přistupovat k životu i jinak, než je běžné. Nakonec třeba v každém z nás dřímá osamělý buřič, který ví o bezvýchodnosti a zmaru, k němuž odkazuje přísloví „Zvyk je železná košile.“

Hra má svůj rytmus. Každou scénu protíná tma a ohlušující hřmění. Lidský život připomíná jízdu na běžícím pásu, vedle kterého postává pouliční muzikant a hraje Bachovu Sarabandu. Mrtvé kusy se jen přesunou na jiný pás a putují dál.

Motem dramatu *Druhá příroda* je citát z románu Durman, jehož autorkou je finská spisovatelka Leena Krohn: „*Pohled cizího druhu určuje člověka, dodává mu správné souřadnice. Copak by se to dalo vyjádřit naší vlastní řečí? Jen z cizích očí můžeme vyčíst, kdo a jací jsme*“ (přel. Vladimír Piskoř; vyd. Havran, Praha 2004). Lonka se svojí hrou hlásí k poetice švédského filmáře Roye Anderssona a myšlenkám Jacquesa Derridy, Simone Weil a Leonarda da Vinciho.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Rozhovor

PIER LORENZO PISANO

JAK SE VYROVNAT
S BOLESTÍ ZE ZTRÁTY
BLÍZKÉHO ČLOVĚKA, PTÁ
SE AUTOR VE SVÉ HŘE
BRATŘI.

Italský dramatik, scenárista a režisér, nositel několika divadelních i filmových cen, Pier Lorenzo Pisano, se na konci listopadu 2019 zúčastnil slavnostního zakončení Překladačské dílny DILIA 2019 s názvem Italské divadelní speciality, kde se scénicky prezentoval český překlad jeho hry Bratři. Marina Feltlová natočila s autorem rozhovor pro ČRo Vltava. Přepis rozhovoru přinášíme nyní i ve Zprávách DILIA.

Co vás inspirovalo k napsání hry *Bratři*?

Zajímalo mě hlavně rodinné prostředí, rodina jako zásobárna vztahů, protože divadlo je především o vztazích. A pokud jde o vztah dvou bratrů, vše je umocněno, protože jakákoli věta, kterou jeden řekne tomu druhému, má mnohem silnější dopad, tím že mezi nimi existuje silné pouto. Proto jsem chtěl zkoumat vzájemný vztah dvou bratrů v okamžiku, kdy se ocitnou ve velmi složité rodinné situaci, abych zjistil, nakolik to ten vztah poznamená, nebo naopak posílí v závislosti na tom, jak budou na danou situaci reagovat.

Bratři mají opravdu komplikovaný vztah, který prochází těžkou zkouškou, nejdřív je to rozchod rodičů, poté smrt matky. Co je pro vás hlavním tématem této hry?

Jak už jsem řekl, hra je o rodině jakožto zásobárně vztahů, ale to hlavní téma je podle mě otázka, zda se vůbec dá překonat velká bolest ze ztráty a jak tato ztráta může poznamenat všechny vztahy. Každý z bratrů na to reaguje po svém. A jednou z možností je odmítnout, žít dál jako dřív. Jsou to zkrátka různé reakce, jak se vyrovnat s bolestí.

I ve své hře *Pro tvoje dobro*, která získala divadelní cenu Premio Riccione, se věnujete rodinným vztahům. Samotný název odkazuje k situacím, kdy se v rodině říkají nebo dělají dobře míněné věci, které ale mohou mít často zcela opačný dopad...

Ano, jsou to dvě hry věnované rodině, ale každá je pojatá úplně jinak, a po formální stránce. V *Bratrech* jsou to monology, které se navzájem proplétají, není tu pevně daná časová rovina, skáčeme z přítomnosti do minulosti a naopak, celý příběh se zrekonstruuje až na konci. Kdežto hra *Pro tvoje dobro* je svojí strukturou tradičnější, jazykem naopak vybočuje. Nezkoumá bolest, ale skutečné vztahy uvnitř rodiny, jaký je význam rodiny, co to znamená žít mimo rodinu a opět se do ní vracet a co by znamenalo rodinu vůbec nemít. Tenhle text se zabývá i různými způsoby vydírání, k nimž odkazuje název *Pro tvoje dobro*, kdy vás otec nebo matka tlačí do něčeho, co sami považují za dobré, ale ten konečný dopad pro vás nemusí být zdaleka pozitivní.

Za posledních dvacet třicet let se pojem rodiny hodně proměnil. Vy sám pocházíte z Neapole, kde je dosud velmi silně tradiční pojetí rodiny. Zajímají vás i tyto proměny hodnot?

Řekněme, že ve své hře *Pro tvoje dobro*, která je víc než *Bratři* věnovaná rodinným vztahům, nejsou členové rodiny konkrétními postavami, ale spíše archetypy. Pronášejí zdánlivě bezvýznamné věty, které ale mají univerzální charakter. Například postava Syna během společného oběda zjistí, že má v talíři vlas a začne přemýšlet, co s tím: „Mám to říct, nemám to říct, zkusím ho vytáhnout. Teď se přetrhl. A co teď? Kde je ten zbytek vlasu, nemůžu ho najít. Co mám dělat?“, Nakonec se rozhodne, že už nebude jíst, říká: „Nikdo za to nemůže, už ani nemám hlad, je to moje vina. Vždycky je to moje vina. Ať se stane cokoli, vždycky je to jenom moje vina.“ Jinými slovy, z úplné hlouposti se zrodí pocit provinění, který je do jisté míry univerzální. Zkrátka, nejdě tu o konkrétní postavu, o nějakou určitou rodinu...

Existují tisíce různých podob rodin, stejně jako jsou tisíce různých typů matek. Každý si do toho může promítat svoje vlastní zkušenosti.

Zúčastnil jste se projektu *Fabulamundi*, který zprostředkovává výměnu dramát i samotných dramatiků mezi různými evropskými zeměmi. Jaké vám to přineslo zkušenosti, jaké jsou vaše dojmy?

Je to úžasný projekt, v Itálii je to asi jediná možnost, jak dostat dramatickou tvorbu za hranice a naopak. Je to výborná věc. Pro mě je asi největším přínosem, že jsem poznal spoustu lidí, kteří se věnují stejnému povolání jako já, ale dělají ho mnoha různými způsoby. Země od země se pojetí divadla liší. Například scénické čtení moji hry tady v Česku je úplně jiné než v Římě, Paříži nebo kdekoli jinde. Otevírá to mysl, přináší to nové podněty. Například v Bukurešti inscenovali moji hru *Pro tvoje dobro* a vytvořili velmi silné vizuální metafory. Na scéně měli velkou loď a celá rodina se proměnila v jakési piráty, bylo to dost punkové. Některé postavy byly pojaté jako sochy v životní velikosti, třeba otce, který ve hře vůbec nefiguruje, představovala socha rybáře. Samozřejmě to může záviset na konkrétní režii a scénografii, ale byly to i obecné tendence. V Německu mají často texty formálně hodně volné, třeba jen načrtnuté, které vznikají pro konkrétního režiséra. Ve Francii nebo Itálii jsou zase mnohem víc ucelené, propracované, mohou obstát i jako literární útvary. Jsou to zkrátka různé trendy. V Anglii jsem se setkal až na několik výjimek s velmi realistickými texty, dokonce vycizelovanými, ve Spojených státech zase divadelní hry připomínaly filmy. I vztah k autorovi je v každé zemi jiný. Například v Anglii vám některá divadla dají do smlouvy, že máte právo odmítnout herce, když se vám nebude líbit, nesmějí ho do vaší hry obsadit. V Americe nesmějí odstranit ani čárku z vašeho textu, v Německu naopak můžou všechno obrátit vzhůru nohama. Jsou to zkrátka velmi různé způsoby, jak dělat divadlo.

Rozhovor vedla Marina Feltlová.

Více informací o Překladatelské dílně DILIA 2019 a překladech, které v rámci ní vznikly, naleznete v tomto vydání Zpráv v sekci Informujeme.

PIER LORENZO PISANO (*1991)

Neapolský filmový a divadelní režisér, dramatik a scénárista. V Benátkách vystudoval „Ochranu kulturního dědictví“, poté se nadchl pro herectví a vydal se na londýnskou Guildhall School of Music and Drama. Hraní se začal věnovat aktivně a působil také jako asistent režiséra (v divadle i filmu). Mimo jiné spolupracoval s Alessandrem Gassmannem na úspěšném dokumentárním filmu *Torn – Strappati*. Později se rozhodl doplnit si vzdělání na vysoké škole Centro sperimentale di Roma, kde vystudoval filmovou režii. Jeho krátkometrážní film *Così in terra* (2018) se dostal do výběru 71. ročníku Filmového festivalu v Cannes. Současně se ale věnoval vlastní divadelní tvorbě a za své hry *Fratelli* a *Per il tuo bene* byl několikrát oceněn – Premio Hystrio (2016), Premio Riccione Pier Vittorio Tondelli (2017), Premio Solinas (2018). Jeho hra *Per il tuo bene* byla přeložena do francouzštiny, hra *Bratři* byla přeložena do češtiny v rámci projektu Překladačská dílna DILIA 2019.

MARINA FELTLOVÁ

Vystudovala FF UK obor filologie: ruština – litevština. Italština je jejím druhým rodným jazykem. Pracovala jako překladatelka a tlumočnice (z italštiny, ruštiny a angličtiny) a redaktorka (Lidové noviny, Český rozhlas – Radio Praha, Český rozhlas Vltava). Nyní je slovesnou dramaturgyní Tvůrčí skupiny Drama a literatura Českého rozhlasu. Za své překlady získala několik cen v Soutěži Jiřího Levého.

Výběr z překladů: próza: Donatella Di Pietrantonio: *Navrátilka* (Argo, 2018), Michela Murgiová: *Accabadora* (Paseka, 2014), Ascanio Celestini: *Černá ovce* (Dybbuk, 2012), Dario Fo: *Polomyšín* (Fra, 2009), Giorgio Bassani: *Pamětní deska v Mazziniho ulici* (Sefer, 2001), Rudyard Kipling: *Klamné svítání* (Odeon, 2000), Josif Brodskij: *Jeden a půl pokoje* (NLN, 1998); drama: Luigi Pirandello: *Hry I, II – Sicilské citrony, Čepice s rolničkami, Jindřich IV., Přítelkyně manželek* (Divadelní ústav, 2016, 2018), Vittorio Franceschi: *Úsměv Dafně* (Městská divadla pražská, 2013), Mario Gelardi: *Zlomatka* (Divadlo v Řeznické, 2006–2013), Dario Fo: *Svatý komediant František* (Divadlo F. X. Šaldy, 2008–2010), Josif Brodskij: *Mramor* (edice Současné drama, Divadelní ústav, 1997); rozhlasové hry: Stefano Massini: *Franz Kafka – Konec Šavuotu*, Annalisa Bruni: *Iniciační rituál*, Edoardo Erba: *Newyorský maraton*, Federico Fellini: *Lavička v parku*, Federico Fellini: *Milostné dopisy*, Idalberto Fei: *Siena, jednoho deštivého dne*.

Premiéry a užití děl

☆ první provedení
🏠 česká premiéra

2. 11. 2019
Divadlo Polárka Brno
Zdeňka Psůtková
O GLASHTINOVI
A SLEPÉ DÍVCE



11. 11. 2019
Východočeské divadlo
Pardubice
Antonín Jiráček
RIBSTOL



14. 11. 2019
Národní divadlo Praha
Witold Gombrowicz –
Ivan Buraj – Jan Kačena
KOSMOS
s použitím překladu: **Erich Sojka**



16. 11. 2019
Divadlo v Řeznické Praha
Vlasta Žehrová
SEJDEME SE
POD VOCASEM
ANEB TAK JSME TU ŽILI



21. 11. 2019
Divadlo Studio Dva Praha
Miloš Macourek – Václav
Vorlíček – Hermína Franková –
Šimon Caban
SAXANA
texty písní: Jan Fischer,
Pavel Kopta



21. 11. 2019
Divadlo Verze Praha
David Prachař –
Brušig Thomas
TRENER
orig. Život až po chlapy



23. 11. 2019
Švandovo divadlo na Smíchově
Praha
Emily Brontëová –
Marie Nováková
NA VĚTRNÉ HŮRCE
s použitím překladu:
Květa Marysková



30. 11. 2019
Národní divadlo Praha
Christian Spuck – Léo Delibes –
Martin Donner – Amilcare
Ponchielli – Alfred Schnittke –
Johann Strauss ml. – Josef Strauss –
Bernd Alois Zimmermann – Hank
Cochran – Eartha Kitt – The Mamas
and the Papas
LEONCE & LENA



12 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Premiéry

5. 12. 2019 ☆
JAMU Brno – Studio Marta
Jakub Kostelník
MEJERCHOLD.
překlad úryvků **Jan Tomek**



10. 12. 2019 ☆
Studio Ypsilon Praha
Jan Schmid
SPÁLENÁ 16



6. 12. 2019 🏠
Divadlo F. X. Šaldy Liberec
Salman Rushdie – Tim Supple –
David Tushingham
HÁRÚN A MOŘE PŘÍBĚHŮ
překladatel: Michal Strenk,
Pavel Šrut



13. 12. 2019 🏠
Západočeské divadlo Cheb
Sébastien Thiéry
RAMSES II.
překladatelka: **Kateřina Neveau**



7. 12. 2019 ☆
Divadlo J. K. Tyla Plzeň, MOPED
František Hrubín – MOPED
1 × 6 POHÁDEK

17. 12. 2019 🏠
Divadlo Ungelt Praha
Dan McCormick
HOUSLE
překladatelka: **Dana Hábová**



20. 12. 2019 ☆
Lachende Bestien Praha
Roman Sikora
ZÁMEK NA LOIŘE



19. 12. 2019 ☆
Jihočeské divadlo České
Budějovice
Otfried Preussler – Jakub
Maksymov – Petr Hašek
**ÚTĚK DO EGYPTA PŘES
KRÁLOVSTVÍ ČESKÉ**



24. 1. 2020 ☆
Divadlo loutek Ostrava
Pavel Nauman – Šimon Spišák
POHÁDKY O MAŠINKÁCH



20. 12. 2019 ☆
Divadlo Alfa Plzeň
Vít Peřina – Tomáš Dvořák –
Ivan Nesveda
POZOR, ZORRO!

25. 1. 2020 ☆
Divadlo Polárka Brno
Antonín Zhoř – Matěj T. Růžička
KULHAVÝ ŠERMÍŘ

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacena záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za zálohu 400,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, garantované minimum 90 EUR netto za představení, a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilia.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
Woody Allen – Zahraj to znovu, Same (přel. D. Hábová)	7,7 % netto z btto (30. 6. 2021, profesionální divadla)
Woody Allen – Prokletí nefritového škorpióna (přel. O. Sokol)	7 % netto z btto (30. 11. 2020, profesionální divadla)
Woody Allen – Sex noci svatojánské (přel. J. Stach)	7,7 % netto z btto (30. 6. 2020, profesionální divadla)
Marina Carr – U kočičí bažiny (přel. O. Bártová a Š. Císařová)	6 % netto z btto (21. 9. 2020, profesionální divadla)
Ray Cooney – Dvouplošník v hotelu Westminster, Prachy? Prachy!, Rodina je základ státu, 3 + 3 = 5 (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2021)
Ray a Michael Cooney – Tři bratři v nesnázích (přel. J. Fisher)	6 % netto z btto (31. 12. 2020)
Michael Cooney – Habaďúra, Nájemníci pana Swana (přel. R. Dubský)	6 % netto z btto (31. 12. 2022)
Noël Coward – Rozmarný duch (přel. E. Bezděková)	7 % netto z btto (28. 2. 2021)
Christopher Hampton – Nebezpečné vztahy (přel. L. Smoček a V. Smočková)	8 % netto z btto tržeb (9. 4. 2023, profesionální divadla)
Colin Higgins – Harold a Maude (přel. A. Jerie)	7 % netto z btto (24. 5. 2021)
Neil LaBute – Tlustý prase (přel. D. Hábová)	7,7 % netto z btto (8. 4. 2022)
Daniel Keyes – Růže pro Algernon (přel. O. Černý)	7 % netto z btto (31. 3. 2020)
Martin McDonagh – Osiřelý západ (přel. O. Sokol)	6,5 % netto z btto (31. 12. 2020)
Arthur Miller – Čarodějky ze Salemu (přel. K. Hilská)	7 % netto z btto (31. 12. 2020)
Arthur Miller – Smrt obchodního cestujícího (přel. J. Chuchvalec)	9 % netto z btto (31. 12. 2021)
Bernard Slade – Vzpomínky zůstanou (přel. R. Černý)	7 % netto z btto (31. 12. 2022, profesionální divadla)
Neil Simon – Bosé nohy v parku (přel. I. T. Havlů, K. Iváková)	8 % netto z btto (31. 10. 2020, profesionální divadla)
Tennessee Williams – Kočka na rozpálené plechové střeše (přel. M. Lukeš, Z. Josková)	8 % netto z btto (30. 6. 2022)

14 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – České hry

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.



TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozorností, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.



KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.



HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.



HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.



KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.



HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatérská divadla.



HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.



LOUČKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME České hry

ANTONÍN PŘIDAL V DILIA I.

KOMEDIE S QUIJOTEM



Antonín Přidal

Obsazení: 20 mužů, 11 žen (možnost spojování rolí)

Hra na motivy Cervantesova díla. Antonín Přidal Cervantesova idealistického hrdinu konfrontuje s komediantem, který se imitací Quijota přizívuje na jeho pověsti podobně jako knižní plagiát, kvůli němuž Cervantes chvatně ukončil druhý díl svého románu. Quijotovský mýtus, komentovaný mluvčím Koněm a Oslem, je zde vystaven novým zkouškám, novým otázkám.

„Quijotovy ideály jsou nádherně a upřímně formulovány, ale není znepokojivé, že je chce ubránit někdo, kdo tak často vidí, co nevidí, a nevidí, co vidí? Přál bych si, aby inscenace naznačila, že Quijote nemusí být vyložen jako blázen, aby byl zajímavý, a že nemusí být heroizován, aby pro nás byl podnětný. Čím? Ne moralizováním, ale dramatem svého osudu, jehož byl spolutvůrcem.“ (Antonín Přidal)

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PĚNKAVA S LOUTNOU

Antonín Přidal

Obsazení: 3 ženy

První z aktovek inspirovaných osudy věčných poutníků, proklínaných a milovaných středověkých bavičů: Pěnkava a Loutna putují do města, kde se konečně dosyta najedí, odpočinou a snad potkají muže, o jehož srdce se musí dělit. V nekonečném bloudění narazí na osamělou chatrč. Podivná sařena jim dovolí přenocovat pod zvláštní podmínkou: chce, aby jí vyprávěly, co dosud neslyšela. Každý z jejich příběhů, však poopraví dle své pravdy tak, že končí smrtí či neštěstím. V boji mezi nadějí a marností vítězí nakonec Pěnkava příběhem, v němž je přemluveno neštěstí a vítězí láska. Neslychaná věc: sařena svou porážku dívkám vrátí, když jim připomene jejich neštěstí v lásce k podvodníkovi. Ale pro Pěnkavu s Loutnou není rozhodující minulost, ale budoucnost s jejími nadějemi, jakkoli bláhovými.

Hra tvoří ženský protějšek ke hře *Sen ve třech* (*Sen o dvou kůrkách*), dohromady tvoří diptych *Malé noční hry*.

„Vždycky jsem chtěl, aby divadlo bylo velmi jednoduché, vyrůstající vlastně z holého vzduchu tak jako to, co roste v Pěnkavině hlavě. Může-li být zvěst o síle fantazie a hravosti, měla by se o tuto sílu opřít. Je to skutečně setkání s dotěrným nebezpečím? Anebo jen něčí těžký sen? Je to především hra, hra o tom všem, hra na to vše. Hra pro potěchu.“ (Antonín Přidal)

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

POLÍČEK ČÍSLO 111 (1991)

Antonín Přidal

Obsazení: 3 muži

Žánr: rozhlasová hra

Rozhlasová hra, která byla později uvedena i v televizní verzi, má strukturu výslechu. Cynický policejní úředník je zde protihráčem dvou vyděšených občánků, jejichž synové se stali rukojmími totalitního režimu nejen obrazně, ale pro jednu noc i doslova. Hra zkoumá míru ponížení, které jsou otcové ochotni podstoupit v zájmu svých potomků.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SÁŇKY SE ZVONCI

Antonín Přidal

Obsazení: 6 žen

Žánr: historická hra

Antonín Přidal objevil v literárním archivu řadu dopisů, které si v 16. století psaly české šlechtičny, osaměle žijící na svých venkovských sídlech a hrádcích, zatímco jejich manželé dobývali svět a honili kariéru na královském dvoře. Tyto dopisy ho inspirovaly k napsání básnické hry o věčném ženském údělu, naplněném čekáním, nadějí a zklamáním, touhou po blízkosti drahého člověka, vůlí přežít, vydržet všechny rány osudu. Drama několika lidských životů je zhuštěno do dopisů, probíhá jak ve snu, v imaginárním prostoru, kterým zní ženský mnohohlas. Vypravuje o životě jako o pouti zasněženou krajinou: v mládí se člověk radostně do ní rozběhne, jak stárne, tak tím dál víc zapadá do sněhu, jeho kroky jsou čím dál naléhavější... Z lidské samoty zní naléhavý hlas: přijďte, napište, nezapomeňte.

„Většina textů je vymyšlena, třebaže v duchu starých dopisů, které mě už před tím uchvacovaly zvláštní naléhavostí, důvěrností a podpovrchovým napětím. O tento náboj mi šlo, ten jsem chtěl oživit především, ne historické události, ne dobový kolorit. (...) Ty volající, hledající a stárnoucí ženy jsou v houštinách svých dopisů pořád spolu, pořád na dosah, a přece vždycky odloučeny. Každý dopis je rozběh, každý útržek z něho kus pohybu, záškrub, zdvih, nakročení. Nemohou to být reálné scény, ale jen jejich fáze a úlomky, stržené proudem zrychleného času. Ten zrychlený proud má vlastní krajinu, odlišnou od skutečné, podivnou, avšak svéprávnou jako ve snu, ale jen jako ve snu, protože postavy nepozbývají svého skutečného života, jen jím procházejí, prudčeji, intenzivněji, po strmých zkratkách. Vidím je jako oživlé klubko, které se odvíjí dál a dál a odhaluje, co všechno v něm bylo zakleto: vítr, oheň, prach, sněhy, hroby, hlad.“ (Antonín Přidal)

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SEN VE TŘECH (SEN O DVOU KŮRKÁCH)



Antonín Přidal

Obsazení: 2 muži, 1 žena

Žánr: historická hra

Dva kejklíři v nezaviděné situaci mají potíže se spánkem. Jeden provokuje druhého smyšlenkou o ukrytém chlebu. Nastalý konflikt pak oba vyřeší originálním soubojem: chléb pro sebe získá ten, kdo bude mít lepší sen. Do jejich pábení však vstoupí skutečný sen: dívčí zjevení inspiruje Kostku, prvního z nich, k příběhu o královské moci. Druhý, Nožík, však sní o lásce a obdivu dívky, kterou kdysi záviděl Kostkovi. V hádce o to, který sen si zaslouží výhru, se Nožík dovidá, že dívka podlehla svému někdejšímu zranění. Jeho sen byl tedy zcela neskutečným preludem, v soutěži vítězí, ale za jakou cenu. Oba se vrací do reality: obvinění z krádeže ve vězení

čekají na výslech a mučení. Jedinou možnou záchranou vidí oba v pokusu svést vše na mrtvou dívku.

Hra tvoří mužský protějšek ke hře *Pěnkava s Loutnou*, dohromady tvoří diptych *Malé noční hry*.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SUDIČKY (1968)



Antonín Přidal

Obsazení: 1 muž, 5 žen

Žánr: rozhlasová hra

V této rozhlasové hře se téměř vše odehraje v nočních předstávách hlavních postav, kterými jsou venkovské ženy pomáhající při těžkém porodu dívky, jejíž manžel odešel jako většina mužů ze vsi do první světové války. Hlavami bezděkých „sudiček“ táhnou protikladné osudy, jaké by mohly novorozence čekat v nejistém světě. Než se dítě narodí, jsou jeho lepší i horší možnosti v imaginárních dialozích zmapovány. Jeho budoucnost jako by rostla z paměti kraje a země, z mýtu a balad, z nehlubších vrstev lidských zážitků.

„Ani básňové sudičky nic nepředvíдалy, ale prostě z něčeho volily. Kdyby existovaly, nepotřebovaly by vědět o budoucnosti. Stačilo by jim znát minulost. Všechny základní podoby bolesti a zoufalství, nebo aspoň obavy z nich, už někdy někdo pojmenoval, byť i jen tiše a pro sebe. Totéž platí o štěstí a naději. Stopy po oněch citech a myšlenkách trvají, zdědili jsme je. Mohou vést k budoucímu času. Také mohou být přehlédnuty nebo úmyslně (z nového strachu a slabosti) smazávány.“ (Antonín Přidal)

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TAJBELE A JEJÍ DÉMON



Isaak Bashevis Singer, Antonín Přidal

Obsazení: 2 muži, 3 ženy

Žánr: dramaturgie

Zábavný, veselý a zároveň jímavý a teskný milostný příběh z pera nositele Nobelovy ceny a jednoho z neoriginálnějších vypravěčů soudobé prózy v překladu a dramaturgii Antonína Přidala.

Šprýmař Alchonon se vydává za démona a takto za noci navštívuje mladou Tajbele. Tajbele se zpočátku bojí, posléze se však do „démona“ zamiluje a démon, až příliš lidský, se zamiluje do ní. Žert přerůstá ve vřelý vztah dvou osamělých citlivých duší.

Premiéru dramaturgie uvedlo brněnské Divadlo U stolu 23. února 2006.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VŠECHNY MOJE HLASY (1967)



Antonín Přidal

Obsazení: 3 muži, 4 ženy

Žánr: rozhlasová hra

Příběh mladého muže, který vymýšlí životní osudy k hlasům ozývající se z gramofonu za stěnou jeho bytu. Hra ruší hranice mezi skutečným a neskutečným a je čistou, neilustrativní hrou hlasů, v níž je všemoc fantazie předvedena jako síla schopná osvobodit i zaslepit. Protagonista, stržený svými vysněnými dramaty ztrácí vnímavost pro lidské tragédie zrající kolem něho.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ANTONÍN PŘIDAL (13. 10. 1935–7. 2. 2017),

Překladatel a dramatik. Navštěvoval gymnázium v Uherském Hradišti. Po maturitě studoval v letech 1953 až 1958 anglistiku a hispanistiku na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V roce 1982 získal titul PhDr. Spolupracoval s Českým rozhlasem v Brně (1960–1970). Byl zde autorem cyklů *Malá škola poezie, Shakespeare pro začátečníky a Potulky knihami a hudbou*, spoluautorem pořadu *Nashledanou v sobotu*. Z konce 60. let jsou významné zejména jeho rozhlasové hry *Všechny moje hlasy* a *Sudičky*. Krátce působil jako dramaturg ve Filmovém studiu Barrandov (1990–1991). V následujících dvaceti letech se věnoval převážně překládání beletrie. Od roku 1990 přednášel o literatuře a jazyce na Divadelní fakultě JAMU (od roku 1991 jako docent a od roku 1993 jako profesor) v ateliéru rozhlasové a televizní dramaturgie a scenáristiky. Externě spolupracoval s Českou televizí jakou autor debatních pořadů. Je autorem básní, rozhlasových her (*Všechny moje hlasy*, 1967; *Políček číslo 111*, 1991 aj.), filmových scénářů a divadelních her (*Pěnkava s loutnou*, 1978; *Sen ve třech*, 1991; *Sáňky se zvonce*, 1993 a *Oblak a valčík*, 1993). V roce 1998 získal novinářskou Cenu Ferdinanda Peroutky. V roce 2007 mu byla udělena Státní cena za překladatelské dílo.



POUŽITÍ (2015)

Helena Eliášová

Žánr: komedie

Obsazení: 2 ženy, 2 muži (variabilní počet vedlejších postav)

Ne, nemá špatnej pocit, že lhala mamince. Jinak to fakt nešlo. Tady už nejde o pravdu nebo o lež. Je jí pětatřicet. Je svobodná. A maminka chce vnouče. Tady jde o život. A maminka se nesmí dozvědět, jaký život její dcera ve skutečnosti žije...

Hra *Použití* je ironická komedie o dnešních třicátnících žijících svým specifickým životem ve velkoměstě. V centru stojí dvě ženy a jeden muž, kteří spolu pracují v redakci life-stylového časopisu. Postavy jsou velmi různorodé, každá z nich vyznává jiné hodnoty a řeší jiné problémy, ale spojí je muž Stellan, homme fatale, do kterého se všichni tři postupně zamilují. Stellan je „dokonalý muž“, po kterém všichni tři zoufale touží, ale otázka je, nakolik je reálný a nakolik je pouze projekcí jejich přání a tužeb...

Použití jsou ironickým komentářem k dnešní době, ve které panuje jistá krize maskulinity. Kdo je dnešní muž? Jak má vypadat dokonalý muž? A může vůbec dokonalý muž existovat, když má každý z nás jiné požadavky, touhy, přání a představy?

„Hra nabízí kafkaevský paradox, ovšem definovaný zcela současnou formou, a tím je ono marné hledání, blouzení v labyrintu vztahů, u nichž vlastně netušíme, nakolik jsou opravdové a nakolik jsou jen iluzí.“ (Jana Soprová o hře Použití)

Komedie *Použití* vznikla jako dárek pro Divadlo LETÍ k jeho 10. výročí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



DĚTI KAPITÁNA GRANTA (2005)

Jules Verne, Jiří Havelka

Obsazení: 6 mužů, 3 ženy

Divadelní adaptace známého dobrodružného románu. Když rybáři u skotských břehů ulovili velkého žraloka, netušili, že začal příběh plný nebezpečných dobrodružství, exotiky a napětí. V útrobách ryby totiž našli láhev se vzkazem od trosečnicků z jižních moří vedených kapitánem Grantem. Skotský šlechtic lord Glenervan dal do novin inzerát, aby zorganizoval záchrannou výpravu. Přihlášily se i dvě děti ztroskotavšího kapitána Mary a Robert...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



HLADOVÁ ZEMĚ

David Košťák

Žánr: činohra

Obsazení: 6 mužů, 4 ženy

Člověk je těžký. Tak těžký, že za sebou zanechává stopy.

Mysteriózní hra o generaci, která si vykopala vlastní budoucnost. Do města přichází cizinec, který varuje před jeho zkázou. Jenomže právě ty nejhorší vize budoucnosti máme tendenci přehlížet natolik, že nás vždy a znovu překvapí, když se vyplní. Tragikomická vize města, kde má největší moc hospodská, a kde je nejmladší generace vychovávána k tomu, aby držela krok a hlavně hubu.

Příběh Titanicu, jež se nikdy nemusel srazit s ledovcem, aby se začal potápět. Novodobý mýtus o městě, které vyrvalo svoje bohatství z břicha samotné země, která nyní hladoví. Stavíme věže, chceme se dotýkat nebes



a přitom si kopeme vlastní hroby. Původní hra inspirovaná skutečnými zkazkami o důlních městech, která si ve snaze zbohatnout, podkopala pevnou půdu pod nohama, přináší nekompromisní pohled na generaci, v jejíž závěsu přichází potopa.

Hra byla napsána pro Švandovo divadlo.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PRENATÁL @ 👤 Ⓐ

David Košťák

Žánr: krátká hra

Obsazení: 1 muž, 2 ženy

Člověk je těžký. Tak těžký, že za sebou zanechává stopy.

Hra pro jednoho zajdu, jednu vysokou ženu, jednoho hodinového manžela a devět kupovaných buchet. Žena má doma parazita, a přesto si připadá osamělá. Za dveřmi je už ale muž, který by ji mohl nadobro oprostít od nechtěného závazku. Mezi parazitem a neznámým mužem však vzniká pouto, které začíná být stejně svíravé jako pupeční šňůra obtočená kolem krku. Trojúhelník bez lásky a budoucnost, která předpovídá sama sebe. Smrt nebo nový život – happy je všechno, co má konec.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

RYCHLÝ JAKO PÍRKO @ 👤 Ⓐ 🍷

David Košťák

Žánr: pohádka

Obsazení: variabilní

Švih a svist, větru hvízd, švih a svist...

Holubi pana Branného se právě připravují na důležité závody. Pro Drápka, Siváka a Perutku to není žádný problém – létají rychle, nemají strach z výšek a jsou sebevědomí. Zato Pírko létá pomalu, ostatním sotva stačí a bojí se.

Je prostě úplně jiný než jeho otec, s nímž ho všichni srovnávají. A závodění je pro něj spíše otrava. Stejný přístup má k holubím závodům i Josífek, syn pana Branného. Ten se dokonce na protest rozhodne utéct z domova. Jak se osudy těchto dvou hrdinů nakonec propojí? Dostanou se oba v pořádku domů?

Pohádka z prostředí poštovních holubů o tom, že vítězem není ten, kdo je první v cíli, ale ten, kdo se má kam vracet. Původně napsáno pro Český rozhlas.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OŠIDNÝ NÁVRAT ⚡ @ 👤 Ⓐ

Benjamin Kuras

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Praha, rok 1990. Martin je navrátilý emigrant a ministr nové postkomunistické vlády, proslulý dlouholetou zahraniční pomocí disentu, jímž je pokládán za národního hrdinu. Petra je mladá ambiciózní novinářka, dcera jeho starého spolužáka a kamaráda, který jako aktivní disident zemřel ve vězení. Získá od něj exkluzivní interview, na němž si chystá odstartovat úspěšnou kariéru a vydává ho v prestižním ženském časopise na několikátýdenní pokračování. Během rešerší na Martina vytahuje nejprve zábavné informace o tuctech jeho milostných afér a nemanželských dětí, ale postupně se dostává k dokumentům naznačujícím, že Martin z emigrace spolupracoval s českou tajnou bezpečností a má možná přímo na svědomí zatčení jejího otce. V pěti scénách se rozvíjí několik překvapivých zápletek, v nichž Petra nakonec zjišťuje, že ani ona není tím, za což se pokládá.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

CHCI HO TAM!

Kateřina Tomanová

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 3 ženy

V kapli u nemocnice zatéká střechou a otec František nemá na opravu peníze. Přijde ke zpovědi Ivan Pešek a svěří se, že je na smrt nemocný a chce odkázat velké jmění právě na opravu kaple, aby udělal před smrtí aspoň nějaký dobrý skutek, když doposud žil nezřízeným životem jako majitel klubu dole ve městě. O nemocného Ivana Peška se starají dvě řádové sestry – Angelika a Marie. Angelika zahoří k bohatému Ivanovi touhou, Marie však láskou. Ivan poté, co se dozví, že neumírá a měl pouze banální chorobu, zahrne drzou a podbízí svou pozorností Angeliku, ale snaží se dobývat i nedostupnou Marii. Bere hned zpět svůj slib věnovat peníze kapli, ale dává možnost zdejším sestrám stát se tanečnicemi v jeho klubu a tak si peníze na opravu střechy vydělat. Marie a Angelika jdou tančit, ale je zapotřebí třech sester, proto se do ženských šatů obléká i František, aby coby slečna Fany také vydělal další peníze.

V příběhu pak vyjde rozplétáním skutečností najevo tajný milostný poměr otce Františka s vrchní sestrou Hedvikou a překvapivě rodinné vazby mezi všemi aktéry příběhu. Je zde srovnáván život v potlačovaných tužbách v celibátu s přirozeným životem lidí, kteří v očích řádu hřeší.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



NABÍZÍME PŘELOŽENÉ zahraniční hry

VZPOMENEŠ SI NA MĚ (TU TE SOUVIENDRAS DE MOI, 2013)



Francois Archambault

Kanada

Překlad: Adéla Poláková (Nesrstová)

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 3 ženy

Divadelní hra québeckého autora François Archambaulta pojednává o emeritním profesorovi historie, který trpí Alzheimerem a stává se tak svému okolí na obtíž. Edouard pohrdá internetem a rychlostí doby, ve které se podle něj ztrácí invenční a analytické myšlení a Alzheimerova choroba působí jako zrcadlo dnešní doby plné krátkých sloganů a ztráty paměti. Na základě jeho nemoci však prosakuji na povrch také rodinné problémy a traumata. Edouard svou ženu léta podváděl se svými studentkami, Madeleine si paradoxně najde na sociálních sítích nového partnera a Edouarda opouští ze dne na den. Nechá ho u dcery Isabelle, která je ale workoholik, a tak se o něj na nějakou dobu stará její přítel Patrick, který o práci právě přišel. Patrick má dceru, která ho občas vystřídá, když jde na poker s kamarády. Edouard si vybavuje spíše věci z dávné minulosti a začne v Berenice vidět svou druhou dceru Nathalie, která si v mládí vzala

život. Patrick tak odkrývá toto rodinné tajemství, se kterým se Isabelle špatně vyrovnávala, protože její otec měl vždy raději Nathalie.

Tiživé téma je odlehčováno právě Edouardovým neustálým zapomínáním jmen a tváří. Romantickou polohu má hra ve chvílích, kdy Edouard vzpomíná na slavnou píseň „Vzpomeneš si na mě“, která mu připomíná jeho lásku k Madeleine. Berenika nakonec pomáhá Edouardovi zanechat díky youtube své poslední svědectví, které mluví o tom, aby lidé nezapomínali, udržovali své vzpomínky v hmotné podobě a nežili jen z přítomných okamžiků. Zároveň si klade otázku, zda má jeho nový život v přítomném okamžiku vůbec smysl a jak moc velkou zátěží je on sám pro své okolí. Jak velkou zátěží pro společnost je zapomínání a opakování historických chyb a událostí?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MRCHA MRCH (PEAU DE VACHE, 1975)

Pierre Barillet, Jean-Pierre Grédy

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Marion, které bratři od dětství říkají „mrcha mrch“, je sverázna, důsledná, někdy až brutální žena. Žije se svým manželem Alexem, slavným violoncellistou, ve venkovském domě, který je obklopený udržovanou zahradou, kde nad svým mužem bedlivě bdí. Ten se, plný typické mužské filozofie, zbaběle schovává za nesmlouvavou péči své energické ženy znepřijemňující život každému, kdo se přiblíží. Jednoho dne se ale objeví mladá žena Pauline, něha a odevzdanost sama, přesný opak Marion. Mezi oběma ženami se rozpoutá boj o Alexe. Zvítězí „zlo“ anebo „dobrota sama“? Rázná Marion anebo andělská Pauline? A která z nich je vlastně větší „mrcha mrch“?



Mrcha mrch je úspěšná, typická bulvární komedie „a la française“.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

INGMAR BERGMAN V DILIA

HADÍ VEJCE (1977)



Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Zbyněk Černík

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 7 mužů, 3 ženy (epizodní postavy)

Abel Rosenberg, americký žid žijící v Berlíně, nachází svého bratra s prostřelenou hlavou. Píše se rok 1923 a poválečná krize v Německu vrcholí. Lidé ztratili víru v budoucnost, naději marně hledá Abel i jeho bývalá švagrová Manuela. K nevysvětlitelné sebevraždě přibývají další podivná úmrtí v Rosenbergově okolí a podezření inspektora Bauera, pověřeného vyšetřováním, padá na Abela. V zemi bují nezaměstnanost, rozplynou se i snahy Abela a Manuely obnovit dřívější kabaretní show. Když ztratí i bydlení, příjmu nabídku dávného známého, profesora Hanse Vergeruse, a přestěhují se k němu. Abel dokonce získá na profesorově klinice práci v archivu. A právě tam začíná odkrývat temnou tvář svého kamaráda z dětství.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SEDMÁ PEČEŤ (DET SJUNDE INSEGLET)

Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Jiří Oswald

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 6 mužů, 4 ženy (epizodní postavy)

Trytír Antonius Block se vrací domů do Švédska z křížové výpravy proti bezvěrcům. Svou zem však najde zpustošenou bésnicím morem. Blocka navštíví Smrt a sdělí mu, že jeho dny jsou sečteny. Předtím ho ale ještě čeká jedna šachová partie.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



JAKO V ZRCADLE (SASOM I EN SPEGEL)

Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Jiří Oswald

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 3 muži, 1 žena

Karin, trpící několika psychickými poruchami, se právě vrátila z léčebny ke své rodině. Tu tvoří otec David – spisovatel stále na cestách, manžel Martin – lékař bez schopnosti pomoci Karin s léčbou a bratr Minus – osamělý hoch s vlastními problémy. Téma odcizení, hledání lásky a víry tentokrát Bergman zasadil na komorní scénu ostrova, který bičuje příboj. Nelze z něj uniknout a nelze čekat změnu. Bez pomoci nejbližších se Karinin stav zhoršuje až za hranici možného návratu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



MLČENÍ (TYSTNADEN, 1963)

Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Jiří Oswald

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 1 muž, 2 ženy (vedlejší postavy)

Bergmanovo slavné drama o neporozumění a lidském odcizení. Příběh vyprávějící o chladu a odcizení mezi postavami sledujeme očima malého chlapce Johana. Ten cestuje na venkov společně se dvěma ženami – svou matkou Annou a bezdětnou tetou Ester, které se však skoro nemohou vystát. Zatímco požitkářsky zaměřená Anna se synovi příliš nevěnuje, Ester o Johana láskyplně pečuje. Příběh zasazuje trojici postav do města fiktivní země, kdy Ester, Anna ani Johan nerozumějí místnímu jazyku. Tento prvek faktického neporozumění jen posiluje motiv potlačených tužeb a frustrací hrdinů. Ti jsou od vnějšího světa odříznuti jak emocionálně, tak právě i bariérou jazykovou. Cestu k sobě pak marně hledají samotné sestry, ale i matka a syn.

Ingmar Bergman tak v dramatu *Mlčení* vykresluje tíživý, velmi silný a přesvědčivý obraz zablokované komunikace.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



HOSTÉ VEČEŘE PÁNĚ (NATTVARDSGÄSTERNA, 1963) @

Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Jiří Osvald

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 5 mužů, 2 ženy (vedlejší postavy)

Drama se odehrává během tří hodin jednoho listopadového nedělního odpoledne. Začíná mši faráře Tomase Ericssona. Ten si uvědomuje tragicky nízký počet farníků. Farářovu pozornost si žádají zejména učitelka Märta, která je do Tomase zamilovaná a také rybář Jonas, jenž trpí fobií z atomových bomb. Tomas jim ovšem nedokáže poskytnout útěchu, neboť od smrti své ženy bojuje především s vlastními démony.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

LESNÍ JAHODY (SMULTRONSTÄLLET) @

Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Dagmar Hartlová

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 7 mužů, 6 žen (epizodní postavy)

Co znamená ten zvláštní sen samotářského profesora Borga v úvodu? Tato scéna, k níž Bergmana inspiroval jeho vlastní sen, zatížená temnou symbolikou a surrealistickými záhrobními rekvizitami, jako by jednoznačně znamenala předpověď brzké smrti. Vše tomu nasvědčuje: vytlidněné město, zastavený čas ve slepém

ciferníku hodin bez rafíjí i Borgova vlastní živá mrtvola, která se na něj sápe z rakve. Avšak zpráva vyslaná snem je něčím víc: naléhavým vzkazem o neodčinném dluhu, který musí Borg nejdřív splatit životem, než zemře. Sen tu funguje jako spouštějící signál k zahájení namáhavého sestupu do nitra na cestě k pravdivému sebepoznání a přehodnocení dosavadní existence.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ŠCÉNY Z MANŽELSKÉHO ŽIVOTA (SCENER UR ETT ÄKTENSKAP, 1973) @

Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Zbyněk Černík

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 2 muži, 2 ženy (epizodní postavy)

Obraz rozpadu jednoho manželství a opětovného bouřlivého setkávání a vzdalování se obou protagonistů. Obraz dvojice lidí, kteří nemohou žít spolu ani bez sebe. Roli Marianny napsal Bergman pro Liv Ulmannovou po odeznění jejich hlubokého vztahu. V tomto filmu režisér do značné míry opustil svoji metodu „obrazů krajiny duše“ a složitý vztah dvou exmanželů vyjádřil civilněji prostředky, oproštěnými od přemíry symbolů a metafor.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NEVĚRA (TROLÖSA)

Ingmar Bergman

Švédsko

Překlad: Zbyněk Černík

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 3 muži, 3 ženy (epizodní postavy)

Čtyřicetiletá Marianne je šťastně vdaná za úspěšného dirigenta Markuse, mají spolu devítiletou dceru Isabelle. Markusův nejlepší kamarád David rodinu často navštěvuje, i pro Isabelle a Marianne je David nejmilejším rodinným přítelem. Jednou večer, když při podobné návštěvě chybí Markus, Marianne a David zjistí, že se navzájem velmi přitahují. Naplánují si společnou cestu do Paříže, zatímco Markus bude na turné za oceánem. Jejich vztah ale pokračuje i po návratu do Švédska. A ukáže se, že se velmi zmýlili, když svou nevěru považovali jen za příjemné intermezzo, které pro nikoho nebude mít vážné následky.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



MÁM NA TEBE CHUŤ (J'AI ENVIE DE TOI, 2019)

Sébastien Castro

Francie

Překlad: Sarah Biderman

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 3 ženy



Mám na tebe chuť je bláznivá situační komedie, kde se dveře netrhnou a že je jich v ní plno. Sex, černý humor, nepředvídatelné gagy a brilantní dialogy z pera Sebastiana Castra nenechají diváky ani chvíli v klidu.

Sebastian Castro, mladý talentovaný herec a autor, se nezatěžuje cenzurou, politickou korektností ani žádným tabu. Klasická bulvární komedie stojí na neuvěřitelné zápletce, jež vznikne mylně poslanou sms zprávou, nechybí ani záměna postav a dveří. Večer v činžáku na Montmartru začíná celkem slibně: Guillaume se připravuje na milostnou schůzku, má jen malý problém se sousedem Youssoufem, který se rozhodne rozbit stěnu mezi jejich byty. V rozrušení pošle touhyplnou sms té poslední ženě, které by ji poslat chtěl... Šest postav se zaplete do víru vášní a absurdna.

Mám na tebe chuť je excelentní a velmi aktuální hra, která zaujme všechny generace. Komedie slaví úspěch v pařížském divadle Théâtre Fontaine, kde se právě hraje (2019/2020).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ŽENY A SLUHOVÉ (MUJERES Y CRIADOS, 1612–1613) @

Lope de Vega

Španělsko

Překlad: Cyril Navrátil

Žánr: komedie

Obsazení: 9 mužů, 3 ženy (kompars)

Sluhové Teodoro a Claridán se zamilují do dcer madridského hidalga Florencia. O tom, že láska nehledí na společenské rozdíly, píše snad všichni autoři Zlatého věku španělské literatury. Mistr pera Lope de Vega však zápletku připepril a nechal, aby se do jedné z Florenciových dcer zamiloval i hrabě Próspero.

Jelikož Luciana dává přednost Teodorovi, hrabě se rozhodne, že se svého soka zbaví a odešle ho se zapečetěným dopisem k bratranci. Nešťastný Teodoro se jde rozloučit se svou milou. Té to nedá a dopis otevře. Co zjistí, se jí ani trochu nelíbí a vymyslí lest, jak mít Teodora na blízku a zároveň obalamutit žárlivého hraběte.

Zábavná a nadčasová hra plná lží, zápletek a klíčec divákovi ukáže, že i „obyčejné“ ženy a sluhové dokáží převést urozeného šlechtice.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

FEDERICO FELLINI V DILIA

CABIRIINY NOCI (LE NOTTI DI CABIRIA) @

Federico Fellini

Itálie

Překlad: Adolf Felix

Žánr: činohra / filmový scénář

Obsazení: 3 muži, 5 žen (řada vedlejších postav)

Drama *Cabiriiny noci* líčí několik epizod ze života římské prostitutky. Cabiria není příliš chytrá, ani příliš hezká. Nepřestává však doufat, že se jí jednou podaří zanechat nenáviděného povolání a že začne žít novým životem. Ačkoliv je její současný život neradostný, stále ještě dokáže věřit na lásku. Bohužel oba muži, v jejichž city doufá, jsou podvodníci, kteří usilují pouze o její našetřené peníze. Cabiria je o své peníze nakonec okradena. Všichni muži, kterým důvěřovala, ji zradili. V závěru dramatu se ale setkává se skupinou mladých lidí, kteří tančí a zpívají, a jejichž radost ze života dává Cabirii novou naději...

Film *Cabiriiny noci* patří k nejvýznamnějším dílům režiséra Federica Felliniho. V hlavní roli filmu zazářila Felliniho žena Giulietta Masinová, která byla vyznamenána za svůj neopakovatelný herecký výkon cenou XXX. MFF v Cannes (1957). Film získal v tomtéž roce mnoho prestižních vyznamenání na celém světě, oceněn byl i Oscarem za nejlepší zahraniční film.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DARMOŠLAPOVÉ (VITELLONI)

Federico Fellini

Itálie

Překlad: Adolf Felix

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 5 mužů (řada vedlejších postav)

Felliniho dílo je citlivým portrétem pěti mladých mužů, kteří žijí v malém pobřežním městečku. Bezcílně se potulují po ulicích, sní o ženách a slávě velkoměsta, ale jejich sny jsou jen vzdušnými zámky. Nuda a nespokojenost s pomalu plynoucím životem vedou skupinu darmošlapů k množství větších a menších výtržností. *Darmošlapové* jsou komickým melodramatem o mladých lidech, kteří nevědí, co si počít se svým životem a ačkoliv jim bude třicet let, nechávají se obstarávat svými matkami...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SILNICE (LA STRADA)

Federico Fellini

Itálie

Překlad: Adolf Felix

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 3 muži, 3 ženy (epizodní postavy)

Hlavními hrdiny existenciálního dramatu jsou drsný kočovný cirkusák Zampano, křehká vesnická dívka Gelsomina a provazolezec Matto. Zampano koupí dospívající Gelsominu od její chudé matky a ta ho doprovází při jeho představeních na bubínek a trumpetu. Společně putují opuštěnou krajinou a navštěvují krčmy a jarmarky.



Při jedné příležitosti se setkávají s provazochodcem Mattem. Ten představuje protiklad Zampana, je hodný, pokorný a citlivý. Matto Gelsominu miluje a přemlouvá ji, aby si vybrala mezi ním nebo Zampanem. Dívka se rozhodne pro Zampana, ten ale její city ponižuje a flirtuje s jinými ženami. Při náhodné hádce Zampano Matta zabije a uteče. Gelsomina zůstává sama, upadá do tiché apatie a záhy umírá. Po několika letech se Zampano znovu vrací na osudné místo, zjišťuje, že Gelsomina je mrtvá a pozdě zpytuje svědomí a lituje svého promarněného života.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SLADKÝ ŽIVOT (LA DOLCE VITA)

Federico Fellini

Itálie

Překlad: Jaroslav Pokorný

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 5 mužů, 4 ženy (vedlejší a epizodní postavy)

Italský film *Sladký život* režiséra Federica Felliniho je jedním z nejvýznamnějších děl světové filmové produkce posledních let. Není sevřeným filmovým dramatem, ale v podstatě řadou volně spojených příběhů a epizod, s nezvyklou otevřeností popisujících mravní rozklad vyšších společenských kruhů kapitalistické Itálie.

Jeho ústřední postavou je novinář Marcello, člověk v podstatě vážný a seriózní, který však při své práci poznal sladký život vyšší společnosti a podlehl mu. Stává se hrdinou erotických skandálů, divokých večírků ve vilách a zámcích, zvrhajících se v pitky a orgie, prohýřených nocí, po nichž přichází kalné ráno, odhalující rub tohoto života. Dva lidé by mu mohli pomoci v jeho současné duševní krizi: filozofující spisovatel Steiner a mladičká dívenka



Paola. První však končí těžko pochopitelnou sebevraždou a Paolin hlas, volající Marcella k lepšímu životu, je příliš slabý a zaniká ve všeobecné vřavě. Pro Marcella již není cesty zpátky.

Film byl vyznamenán Velkou cenou na MFF v Cannes 1960 a mnoha dalšími mezinárodními cenami a uznáními. Na XIII. FFP 1962 získal jednu ze tří hlavních cen.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OSM A PŮL

Federico Fellini

Itálie

Překlad: Zdeněk Frýbort

Žánr: drama (filmový scénář)

Obsazení: 1 muž, 8 žen (vedlejší a epizodní postavy)

Felliniho dílo *Osm a půl* je považováno za jedno z nejradikálnějších. Hlavní postavou je filmový režisér Guido Anselmi, který se ocitl v profesionální a osobní krizi. Z této situace jej však, jak se zdá, nemohou dostat ani nové filmové projekty, ani ženy. Pod tlakem svého producenta připravuje nový film, zatímco je přitahován zároveň ke své inteligentní manželce Luise, smyslné milence Carle a krásné mladé herečce Claudii, avšak ani ony mu nepomohou najít smysl života...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



MONSTER (2007)

Duncan Macmillan

Velká Británie

Obsazení: 2 ženy, 2 muži

Překlad: Adéla Poláková

„Nemá ani trochu empatie. Mohli byste se uprostřed rozhovoru s ním začít k smrti dusit a jeho by napadlo jenom: „No, konverzace skočila.“ Nejspíš by tam jen tak seděl a dojídal to, čím jste se udusili.“ Nežkušený učitel dostane pod dohled narušeného a násilného čtrnáctiletého kluka. Jenom na něm závisí, jestli ho natrvalo vyloučí ze školy a pošlou do pastáku nebo ne. Sami dva ve třídě a mezi nimi intenzivní souboj slov a vůle. Jenže co je vůbec možné udělat s dítětem, na kterém nikomu nezáleží a které se ničeho nebojí? A dokáže člověk vůbec vycítit hranici, za kterou musí chránit především svoje vlastní bezpečí? Za hru *Monster* byl Duncan MacMillan oceněn porotou Bruntwood Awards v Royal Exchange Theatre v Manchesteru, kde se záhy stal i dvorním autorem.

Text se v současné době překládá. Hra v anglickém originálu je k dispozici v DILIA.

SMRT PAVLA I. (PAVEL I., 1907)

Dmitrij Sergejevič Merežkovskij

Rusko

Překlad: Danuše Kšicová

Žánr: historické drama o pěti jednáních

Obsazení: 4 muži, 2 ženy, vedlejší postavy

Shakespearovské drama (v orig. *Pavel I.*, 1907) známého ruského symbolisty D. S. Merežkovského se odehrává počátkem roku 1801 v Petrohradě v dusné atmosféře brutální vlády cara Pavla I. (1796–1801). Jediný nemilovaný syn Kateřiny II., který si nebyl jist životem, pokud jeho matka žila, se vyžívá



ve vojenském drilu a krutých tělesných trestech. Policejní režim je patrný na každém kroku. Nejen města, ale i jednotlivé městské části jsou v noci neprodyšně uzavřány, vládne tvrdá cenzura. Nemilosrdné bití stíhající podřízené za nepatrné porušení předpisů ostře kontrastuje s carovou snahou o utopické řešení politických problémů Evropy. Pavel I. chce jako rytíř Maltéžského řádu oslovit evropské panovníky, aby místo válek vyzývali své odpůrce na souboj. Přes odpor svých vojenských poradců se chce stát spojencem Napoleona, který se přece postavil do čela státu, a tím ukončil revoluční násilí. Podobně rozporuplný je i Pavlův vztah k nejstaršímu synovi, následníkovi trůnu Alexandrovi. Jako podezřelého jej spolu s mladším synem Konstantinem dá do domácího vězení, nakonec však umírá s jeho jménem na rtech. V posledních okamžicích svého života tedy nemyslí na svou zbožňovanou milenku, již to tvrdil. Má k ní ostatně obdobný synovský vztah jako Alexandr ke své ženě. Otec a syn si jsou blízcí i zjevným rozparem svých sentimentálních slovních projevů a tvrdého jednání. Alexandr se sice děsí možného násilí, které hrozí jeho otci, s jednáním spiklenců však v hloubi duše souhlasí. Rozporuplné jsou ostatně i politické názory Pavlových odpůrců, kteří jej chtějí přinutit k abdikaci, nakonec jej však zavraždí s neobyčejnou krutostí. Tragédie je plná napětí a dramatických zvratů. Její morální poselství je podivuhodně aktuální.

(Knižní vydání: Dramatika ruského symbolismu, 2. Pavel I. Originál a překlad. Přeložila Danuše Kšicová. Vydání, studie, komentáře Danuše Kšicové, Pavel Klein. FFMU Brno 2003. Smílková, fakultní prodejna FFMU, 602 00 Brno–2, A. Nováka 1.)

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MOJE STRAŠIDLO (MEIN UNGEHEUER)

Felix Mitterer

Rakousko

Překlad: Michala Sochorová

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Lepší domluva s mužem je někdy možná až po smrti. Příběh o lásce a nenávisti až za hrob.

Hrdinové Mittererových her bývají obtížní jedinci, provinilci, nepřizpůsobivé osoby. Autora však více než jejich provinění zajímá, proč k němu vůbec došlo. Láska i nenávisť, dětské zkušenosti i rodičovská moc hrají v lidském životě rozhodující roli, a proto viníci v Mittererových hrách bývají často spíše obětmi a opačně.

Hra *Moje strašidlo*, tragédie Rózy a Jana Zachových, není výjimka. Jan, když se opije, chová se hnusně, rozpoutává pravé peklo. Jeho žena Róza snáší léta jeho brutalitu, za kterou ho žensky odmítavě trestá. Když ho vidí hořet na lůžku, nechá ho uhořet. Róza má důvod, proč si přeje, aby byl Zach mrtev, strašlivý důvod – doufá, že se tak svého tyrana zbaví. Jenže tyran se změní ve strašidlo. Nevykoupěný přízrak, duch mrtvého ji pronásleduje všude, i na hřbitově. Jejich rozpory, jejich životní drama teď pokračuje v jiné formě.

Mittererova hra nabízí nemilosrdný a hluboký ponor do hájemství intimních lidských vztahů. (Zdeněk Hořínek)

Hra měla premiéru v Činoherním klubu 22. 4. 2010. V hlavních rolích excelovali Blanka Bohdanová a Stanislav Zindulka (režie: Martin Čičvák).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.



SLOŽENÁ (COLLAPSIBLE, 2019) ⚡@♫

Margaret Perry

Irsko

Obsazení: 1 žena, 1 muž

Překlad: Hana Nováková

Essie je mladá, přesto už stihla v práci vyhořet. Teď se snaží odrazit ode dna a znovu obchází pracovní pohovory. Jak ale odpovídat na věčné otázky personalistů, pokud vám vlastní identita víc a víc proklouzává mezi prsty? Je možné nechat si s obrazem sebe sama poradit? Hra o světě, kde se musíte tak často prodávat, až zapomenete, kdo vůbec jste.

„Cítím se jako židle. Jedna z těch, co se dají složit a rozložit. Sklápěcí židle. Chvilí je pevná, a najednou...“

Několika festivalovými cenami ověřená hra mladé irské autorky je téměř po celou dobu monodramatem a nabízí pro hlavní představitelku velmi vděčnou hereckou příležitost. V závěru se na jevišti objeví druhá postava mladého muže; na přání autorky se o ní divák nemá z žádných propagačních materiálů dozvědět. Jedná se o nenáročný výstup, v němž přítomnost druhého člověka naruší hrdinčinu samotu.

Text se v současné době překládá. Hra v anglickém originálu je k dispozici v DILIA.

TŘI MUŽI A NEMLUVNĚ (TROIS HOMMES ET UN COUFFIN, 2018) ⚡😊@

Coline Serreau, Samuel Tasinaje

Francie

Překlad: Yveta Kasalická

Žánr: komedie

Obsazení: 5 mužů, 3 ženy

Soužití tří svobodných třicátníků, zapřísáhlých odpůrců rodinného života, je narušeno jednoho rána, kdy přede dveřmi pařížského bytu najdou košík s nemluvnětem, malou Marií, dcerou jednoho z nich, stewarda Jacquese, který je stále na cestách. Jeho spolubydlíci, Pierre a Michel, se o Marii musí postarat, ale postrádají jakékoliv zkušenosti.

Divadelní adaptace úspěšného stejnojmenného filmu vznikla pod taktovkou režisérky Coline Serreau, která v 80. letech rovněž režírovala film. Problematika třicátníků, kteří se zdráhají zakládat rodiny a dávají přednost nevázanému životu a kariéře, je aktuální i po třiceti letech, dnes možná ještě víc než dříve. Humorný nadčasový příběh se opírá o aktualizovaný scénář, v němž postavy využívají mobily a sociální sítě, a podtrhují ho šťavnaté dialogy.

Adaptace měla premiéru v září 2018 v pařížském divadle Théâtre du Gymnase. Inscenace zde měla 7 repríz a v roce 2019 následovalo turné po Francii. Komedii nastudovalo rovněž divadlo Théâtre Royal des Galeries v Bruselu, kde se hrála od 11. září do 6. října 2019. Díky úspěchu divadelní adaptace režisérka hodlá nastudovat hru v Kanadě.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KAVIÁR NEBO ČOČKA (CAVIALE A LENTICCE)



Giulio Scarnicci, Renzo Tarabusi

Itálie

Překlad: Eva Bezděková

Žánr: komedie

Obsazení: 7 mužů, 5 žen (několik vedlejších postav)

Komedie *Kaviár nebo čočka* se točí kolem italské rodiny Leonida Papagatta, věčně výborně naloženého manžela a otce, jehož peněženka zeje prázdnotou se stejnou vytrvalostí, s níž se mu v hlavě rodí jeden báječnější plán za druhým, jak ji zaplnit. Práce „profesionálního hosta“ na svatbách a pohřbech sice moc nevnáší, ale zase se tam lze seznámit s nejrůznějšími lidmi a třeba založit dobročinný spolek na podporu ubohých a nemajetných. A kdo je tady ubohý a nemajetný? Přece Papagattovi...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BŮH (GOTT, 2019)



Ferdinand von Schirach

Německo

Překlad: Ondřej Šebesta

Žánr: činohra

Obsazení: 4 muži, 4 ženy (1 muž, 7 postav variabilně)

Bůh je nejnovější interaktivní divadelní hra Ferdinanda von Schiracha, která bude mít světovou premiéru v Německu v dubnu 2020. Autor se i tentokrát držel osvědčeného schématu, které přineslo celosvětový úspěch jeho dramatu *Teror*.

Diváci se účastní zasedání etické komise, jejímž tématem je přípustnost či nepřípustnost eutanázie. Před komisí předstupují zastánci i kritici – znalci z oboru práva, medicíny a dokonce i katolický biskup. Na druhé straně je zde žadatel o ukončení života a jeho advokát. Diváci si v roli členů etické komise vyslechnou závažné argumenty obou stran, aby nakonec v hlasování mohli sami vyjádřit svůj názor. Autor provokuje k celospolečenské diskusi o tomto kontroverzním tématu.

Technické informace:

Trvání: cca 90 minut s jednou přestávkou

Počet herců: jeden muž a 7 dalších postav, jejichž pohlaví nechává autor na inscenátorovi

Je třeba technicky zajistit možnost hlasování diváků.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME

NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

EUGENE O'HARE V DILIA

EUGENE O'HARE

O'Hare je úspěšným irským hercem a autorem. Jeho práce zahrnují *Hospital food* pro National Theatre Connections Festival, *Only Good People Love Bach* (*Jen dobří lidé milují Bacha*) a *Rage*. Dvě z jeho her *Sydney and the Old Girl* a *The Weatherman* byly uvedeny v Londýně v roce 2019. Spolupracoval s Abbey Theatre a Channel 4 Drama v rámci programu 4Screenwriters. Eugene O'Hare píše zároveň pro rádio a je autorem dvou krátkých povídek pro BBC Radio 4. Jeho krátký film *The Music Room* měl premiéru na festivalu Galway Film Fleadh. Všechny jeho hry jsou nově k dispozici v DILIA.



HOSPITAL FOOD (2015)



Eugene O'Hare

Irsko

Překlad: nepřeloženo

Žánr: černá komedie

Obsazení: 6 žen, 4 muži

Padesátiminutová jednoaktovka *Hospital Food* pojednává o skupině náctiletých onkologických pacientů, každém v různých stádiích rakoviny. Jejich hlavním útočištěm je místnost „The Reatreat“, kde mohou bez obav z dospělých, doktorů a sester mluvit o své nemoci, o svých myšlenkách a stráších a být si jisti, že všechno zůstane za zdmi této místnosti. Hra byla napsána jako součást programu National Theatre Connections pro mladé herce ve věku 13 až 19ti let.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

SYDNEY AND OLD GIRL (2019)



Eugene O'Hare

Irsko

Překlad: nepřeloženo

Žánr: černá komedie

Obsazení: 1 muž, 2 ženy

Černá komedie o rodinné posedlosti verzemi minulosti, paranoie z budoucnosti a městě, které pro ně přestalo být domovem.

Sydney Stock strávil více než 50 let svého života zavrtaný ve špinavé díře se svojí matkou Nell na East Endu. Poslední dobou je pro něj ale Londýn čím dál tím víc cizí. Jeho vztah s matkou je vzájemně destruktivní a k tomu se neustále vrací duchové minulosti,

aby vyzvídali a obviňovali. Rozjíždí se křivá hra o rodinné dědictví a pečovatelka Marion Fee je strhávána na obě strany.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

THE WEATHERMAN

Eugene O'Hare

Irsko

Překlad: nepřeloženo

Žánr: černá komedie

Obsazení: 5 mužů



Dvanáctiletá rumunská holčička je propašována do Londýna. Její věznitel vystupující pod přezdívkou Dollar svěří péči o ni svým nájemníkům O'Rourkemu a Beezerovi, dvěma zkrachovalým starým mládencům, kteří spolu sdílí byt. Bez jakýchkoli dalších informací o dívčině minulosti začnou vytvářet spekulace o tom, kde se tu vzala. Napětí ve hře neustále udržuje očekávání, jak se k dívce tito dva muži zachovají, jestli se pokusí zneužít situace nebo se jim naopak vězeňkyně zželejí. Začnou Dollarovi klást více otázek dříve, než bude příliš pozdě utéct?

Debutová černá komedie Eugena O'Harea zkoumá spoluvinu, moc a tajemství schovaná za zavřenými dveřmi.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

BLUEPRINT MEDEA (2019)



Julia Pascal

Velká Británie

Obsazení: 7 žen, 4 muži

Překlad: nepřeloženo

Kurdská bojovnice za svobodu Medea uprchne před tureckou armádou a s falešným pasem se dostane až na hranice Velké Británie. Na útěku před imigračním se naučí, jak se pohybovat ve stínu Londýna. Pracuje načerno jako uklízečka v tělocvičně, kde poznává Jasona-Mohammeda, syna iráckých imigrantů. Poté co mu porodí dvojčata, začne věřit, že konečně našla nový domov, novou rodinu a nový život. Otec Jasona se ale rozhodne, že se jeho syn ožení s iráckou sestřenicí. Medea si uvědomí, že přijde o své syny i o bezpečný přístav ve Velké Británii a její svět se rozpadá. Proto si zvolí pomstu. Zničí ty, kteří ji zradili a uchová si památku svých synů provždy. Hra je založena na rozhovorech s kurdskými bojovnicemi žijícími ve Velké Británii a volně inspirována Euripidovou Médeou. Julia Pascal je autorkou a zároveň první ženou, která kdy režírovala v National Theatre.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

VÍTĚZ LOŇSKÝCH CEN LAWRENCE OLIVIERA
DOSTUPNÝ PRO ČR

INHERITANCE (INHERITANCE, 2019)



Matthew Lopez

Velká Británie

Překlad: Nepřeloženo

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Jaké je to být mladým gayem v New Yorku, generaci po vrcholu epidemie AIDS? Kolik slov existuje pro různé druhy bolesti, různé druhy lásky? Inspirována *Rodinným sídlem* E. M. Fostera je *Inheritance* rozdělena do dvou částech a trvá celých 6 hodin. Sledujeme několik paralelních příběhů. Eric je milý a lidský právník žijící ve snobské Upper West Side. Toby, jeho dlouholetý milenec, je egoistickým ostrým spisovatelem, jehož úspěch dramatika a spisovatele je založený na popření jeho minulosti. Jejich vztah je ohrožován jak hrozící ztrátou Ericova rodinného bytu, tak Tobyho závislostí na Adamovi, charismatické hvězdě jeho hry.

Hra měla premiéru v *Young Vic* v květnu 2018 s Vanessou Redgrave ve vedlejší roli. *Inheritance* byla ihned po premiéře přirovnávána k *Andělům v Americe* Tonyho Kushera, vyhrála Cenu Lawrence Oliviera za Nejlepší hru 2019 a Nejlepší hru Evening Standard 2018.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Premiéry a užití děl

HUDEBNĚ-DRAMATICKÁ DÍLA

5. 10. 2019

Divadlo J.K. Tyla Plzeň

Jiří Pauer:

ŽVANIVÝ SLIMEJŠ

komorní opera

13. 10. 2019

Slezské divadlo Opava

Florimond Hervé:

MAMZELLE NITOUICHE

opereta

17. 10. 2019

Národní divadlo

moravskoslezské Ostrava

Antonín Dvořák:

RUSALKA

opera

18. 10. 2019

Národní divadlo Brno

Ludwig Minkus:

BAJADÉRA (LA BAYADÈRE)

balet

13. 11. 2019

Národní divadlo Praha

Jiří Kylián – komponované

představení:

MOSTY ČASU

balet

21. 11. 2019

Jihočeské divadlo České

Budějovice

Bedřich Smetana:

DALIBOR

opera

34 HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

22. 11. 2019
Městské divadlo Mladá Boleslav
Jerry Bock:
ŠUMAŘ NA STŘEŠE
(FIDDLER ON THE ROOF)
muzikál

29. 11. 2019
Národní divadlo Brno
Richard Strauss
RŮŽOVÝ KAVALÍR (DER
ROSENKAVALIER)
opera

30. 11. 2019
Národní divadlo Praha
Různí autoři:
LEONCE & LENA
balet

12. 12. 2019
Opera Antwerpen, Belgium
Antonín Dvořák:
RUSALKA
opera

13. 12. 2019
Moravské divadlo Olomouc
Georges Bizet:
LOVCI PEREL (LES
PÊCHEURS DE PERLES)
opera

20. 12. 2019
Městské divadlo Most
Jule Styne:
FUNNY GIRL
Muzikál

20. 12. 2019
Divadlo F.X. Šaldy Liberec
Leoš Janáček:
PŘÍHODY LIŠKY
BYSTROUŠKY
opera

Informujeme

RUSALKA

Antonín Dvořák

Celosvětově nejslavnější a nejhranější česká opera Rusalka skladatele Antonína Dvořáka zazněla na jevišti Národního divadla moravskoslezského již ve dvanáctém nastudování. Vrcholné Dvořákově dílo přitom s trochou nadsázky vzniklo na inzerát. Skladatel hledal na přelomu 19. a 20. století libretistu a Národní divadlo Praha to dalo světu na vědomí inzerátem. Jaroslav Kvapil předtím neuspěl s pohádkovým příběhem víly, která obětuje svou nesmrtelnost lásce ke člověku, jemuž naivně a bezmezně věří, u jiných slavných skladatelů té doby – Foerster, Suk a Nedbal. Dvořáka se obával oslovit přímo, protože ten už dříve jiné jeho libreto odmítnul. První nastudování opery Rusalka v Národním divadle moravskoslezském režíroval v roce 1920 Rudolf Lanhaus. Nová verze režiséra Radovana Lipuse měla premiéru 17. října 2019 v divadle pojmenovaném po autorovi opery.

MOSTY ČASU

Jiří Kylián

Balet Národního divadla uvedl na podzim výjimečnou taneční událost oslavující mistrovskou tvorbu Jiřího Kyliána. Komponovaný večer Kylián – Mosty času měl premiéru 13. listopadu 2019. Navíc první úvodní listopadová představení přinesla obohacení v prvním pražském hostování Korejského národního baletu.

LA BAYADÉRE

Ludwig Minkus

Přestože klasický balet Bajadéra měl svou premiéru v choreografii známého tvůrce Mariuse Petity v petrohradském Mariinském divadle již v roce 1877, je pro svůj orientální pohádkový námět a brilantní taneční techniku často uváděn na nejproslulejších světových scénách dodnes. Děj se odehrává ve staré Indii. Láska chrámové tanečnice (bajedéry) Nikie a vojevůdce Solora vyvolává hněv mocných nepřátel – Velkého brahmína, Maharádži a jeho dcery Gamzatti, nevěsty Solora. Nikia umírá uprostřed náboženské slavnosti, je uštknuta zmijí schovanou v darovaném košíku květů. Pouze ve světě snů se Solor setkává se stínem milované Nikie. Příběh nenaplněné lásky s tragickým koncem, kde se nadpozemské bytosti nereálného světa střetávají se světem skutečným, měl premiéru 18. října 2019 s novou scénografií slovenského výtvarníka Marka Hollého.

ŽVANIVÝ SLIMEJŠ

Jiří Pauer

Jednoaktová opera Žvanivý Slimejš s libretem Míly Mellanové podle pohádky Josefa Hlouchy vznikla v letech 1949–1950, tedy ještě během studií skladatele Jiřího Pauera na HAMU a premiéru měla v roce 1958 v pražském Operním studiu. Komorní opera rozehrává příběh Žvanivého Slimejše, nad jehož hloupostí a upovídaností vyzraje Opice, a rybáře Kibičeje a jeho vyčítavé ženy Saiši. Premiéra proběhla 5. října 2019 na Malé scéně Divadla J. K. Tyla v Plzni v režijním nastudování Jakuba Hliněnského podle původní režie Lilky Ročákové Rybářově.

MAMZELLE NITOUCHE

Florimond Hervé

Slzské divadlo Opava uvedla slavnou operetu Mamzelle Nitouche. Skladatelem operety je Florimond Ronger, který je známý pod pseudonymem Hervé. Libreto napsali Albert Millaud a Henri Meilhac. Vtipná komedie z prostředí kláštera, divadla a kasáren měla světovou premiéru v lednu 1883 a patří k nejlepším Hervého dílům. V českých zemích se hrála poprvé v roce 1890 v Národním divadle. Premiéra inscenace v Opavě se uskutečnila 13. října 2019 pod vedením režiséra Dominika Beneše.

LEONCE & LENA

Christian Spuck

Slavný německý choreograf Christian Spuck vytvořil balet Leonce a Lena v roce 2008 pro Aalto Theater v Essenu podle literární předlohy německého spisovatele Georga Büchnera z roku 1836. Zdařilá baletní adaptace byla s velkým úspěchem uvedena na prestižních světových scénách, jako je Grands Ballets Canadiens v Montrealu, Stuttgarter Ballett nebo Zürich Ballett. Pohádka založená na satirické komedii vypráví příběh melancholického, stále zasněného prince Leonce z království Poppo a krásné princezny Leny z království Pipi, kteří byli svými rodiči od narození zaslíbeni v manželství. Oba dva se proti rozhodnutí královských otců vzbouří. V předvečer svatby nezávisle na sobě uprchnou do Itálie, kde se nepoznání v opuštěném hostinci do sebe zamilují. Po návratu do království Poppo je sice odhalena jejich identita, ale Leonce a Lena již neberou svůj sňatek jako zvlášť rodičů, ale jako zásah vyšší prozřetelnosti a nakonec přijímají své předurčené místo jako král a královna. Spuckův výběr hudby (Johann Strauss, Alfred Schnittke, Bernd Alois Zimmermann) je mnohem více než pouhý doprovod děje, poukazuje na různé epochy a souvislosti vzniku díla a vytváří atmosféru, která společně s tancem a scénou vypráví příběh.

36 LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Česká premiéra proběhla 30. listopadu 2019 ve Stavovském divadle v uvedení baletu Národního divadla.

RŮŽOVÝ KAVALÍR

Richard Strauss

Hledání věčného mládí a strach ze stárnutí patří k motivům opery Růžový kavalír, kterou připravilo Národní divadlo Brno. Jedno z neznámějších děl Richarda Strausse nastudoval brněnský operní soubor po 35 letech. Zápětka opery se točí kolem požívačného barona Ochse, který si chce vzít mladou, bohatou dívku. Plány mu překazí fakt, že se jeho vyvolená Sophie zamiluje do Octaviána, jenž ji baronovým jménem předává ceremoniální stříbrnou růží. Premiéra v režii Jiřího Heřmana byla 29. listopadu 2019.

LOVCI PEREL

Georges Bizet

Na jeviště Moravského divadla Olomouc se po 35 letech vrátila opera Lovci perel. V prostředí Cejlonu se odehrává milostný trojúhelník. Dva přátelé se kvůli jedné ženě stávají nesmiřitelnými nepřáteli. Bizetova exotická opera se na olomouckém jevišti objevuje teprve podruhé v historii. Premiéra se uskutečnila 13. prosince 2019 v hudebním nastudování Petra Šumníka v režii Dominika Beneše.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Rozhovor

ALŽBĚTA BÍLKOVÁ

Novou posilou Literárního oddělení DILIA se v listopadu 2019 stala mladá spisovatelka Alžběta Bílková, která se věnuje žánru Young Adults. Pohled autorky a zároveň referentky Literárního oddělení na problematiku licenčních smluv přinášíme v rozhovoru.

Alžběto, jaký to byl pocit držet v ruce výtisk své první knihy?

Doteď je to hodně neskutečné. O tom, že mi vyjde kniha, jsem snila od dob, co jsem se dozvěděla, kdo vlastně spisovatel je a co dělá. Ještě pořád mě zaskočí zpráva od nějakého čtenáře, že moji knihu četl, a co víc, že se mu líbila. Ta zpětná vazba je vždycky neuvěřitelná.

Přibliž nám, o čem kniha *Z kouře a kamene* je. Co tě inspirovalo?

Z kouře a kamene jsem začala psát při jednom náročném zkouškovém období, kdy jsem se učila dějiny umění. Líbila se mi představa, že místa jako taková mají nějakou paměť, z čehož se zrodila schopnost jedné z postav – vidět historii daného místa, popřípadě i osoby. Taky se mi líbila představa mocné bytosti, která je pro město vším, ale umírá a nikdo ji nepomůže. A z toho se vlastně zrodil zárodek pro tenhle můj fantasy příběh. Jinak bych řekla, že je to takový klasický příběh o snaze nalézt sebe sama a najít vnitřní sílu ve chvíli, kdy je člověk nejvíc na dně, zasazený do nadpřirozeného světa.

V DILIA máš mimo jiné na starosti i zajišťování práv pro knižní užití literárních děl. Máš z pohledu autorky pocit, že jsou licenční podmínky nakladatelů adekvátní a vstřícné?

Určitě ne vždycky. Myslím, že by se prostředím, co se týče práce s autory a celkově jejich ohodnocení, mohlo zlepšit. Byla bych ráda, kdyby se na naší literární scéně mladí autoři pěstovali a staralo se o ně a jejich knihy stejně, jako o ty zahraniční. Už jen proto, že čtenáři české autory hodně vyhledávají a čtou je víc než v minulosti.

V čem podle tebe můžeme v Literárním oddělení DILIA pomoci začínajícím autorům a vlastně nejen jim?

Už jen v tom, že jim někdo pomůže pochopit licenční smlouvy, co všechny články obsahují a co pro něj, jako autora, znamenají. Také i ta spolupráce s nakladateli je jistě daleko snadnější, když člověk ví, že se může s takovými věcmi na někoho obrátit, nechat si poradit, popřípadě požadovat lepší podmínky.

Vím, že pracuješ na druhé knize. Poodhal malinko, o čem bude?

Mám teď rozpracovaný román *Kosti Mraza*, což je v podstatě taková pohádka pro dospělé inspirovaná slovanskými mýty, pověstmi a legendami. Hlavní hrdinka je z vyvražděného národa a musí zastavit velké zlo, které chce zničit svět. Ráda pracuju s klasickými motivy, které ale nejednou převracím vzhůru nohama. Takže ani tady nakonec zlo a dobro není úplně černobílé a ve výsledku je to spíše o povaze člověka a o tom, co činí, jestli se rozhodne být statečný nebo zbabělec. A ani to není tak jednoduché, jak se zprvu zdá.

ALŽBĚTA BÍLKOVÁ

S prvotinou *Z kouře a kamene* vyhrála v roce 2018 první ročník literární soutěže Hvězda inkoustu. Nicméně první autorské úspěchy zaznamenala již dříve: V roce 2011 se umístila v soutěži O dračí řád mezi první desítkou s povídkou *Mágův nástupce*. Povídka později vyšla v soutěžním sborníku *Dračí řád – Času navzdory*.

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

V přehledu níže naleznete jako obvykle souhrn nejzajímavějších premiér či obnovených vysílání, resp. vydání děl, na jejichž licencování se DILIA za zastupované autory podílela.

Dovolujeme si vás dále informovat, že v mediálním odd. došlo ke změně na pozici referenta pro zahraničí, nově jím je paní Erika Svobodová.

Premiéry

Níže naleznete souhrn premiér, resp. obnovených premiér děl zajištěných mediálním odd. DILIA.

ROZHLASOVÉ ČETBY A INSCENACE

AKVÁRIUM

Mariannick Bellot

Český rozhlas Praha

EVROPSKÁ LEHÁTKA

Josef Haslinger

Český rozhlas Praha

HILDA

Marie N`Diaye

Český rozhlas Praha

**KNIHA O MOŘI ANEB
UMĚNÍ LOVIT VE ČTYŘECH
ROČNÍCH OBDOBÍCH
NA OTEVŘENÉM MOŘI
Z GUMOVÉHO ČLUNU
ŽRALOKA GRÓNSKÉHO**

Překlad: Jaroslava Vrbová

Český rozhlas Praha

MATKA NOC

Překlad: Miroslav Jindra

Český rozhlas Brno

MEURSAULT, PŘEŠETŘENÍ

Překlad: Alexandra Pflimplová

Český rozhlas Brno

MILENEC

Překlad: Anna Kareninová

Český rozhlas Brno

MIMOŘÁDNÝ PROGRAM Č.7

Federico Fellini

Český rozhlas Praha

MŮJ PŘÍBĚH

Michelle Obama

Český rozhlas Praha

NA PAMĚŤ MÝM SMUTNÝM COURÁM

Překlad: Blanka Stárková

Český rozhlas Brno

NEZNÁMÉMU CIZINCI

Truman Capote

Český rozhlas Brno

**NOC ORGÍ
V NESLESKÉ VĚŽI**

Pierre-Henri Cami

Český rozhlas Praha

NORMÁLNÍ OKRUH

Jean-Claude Carriere

Český rozhlas Praha

PODFUK JAK VÍNO

Peter Mayle

Český rozhlas Praha

**POKLAD BYZANTSKÉHO
KUPCE**

Překlad: Václav Erben

Český rozhlas Praha

PŘÍBĚH JESLIČKOVÝ

Rose Tremain

Český rozhlas Praha

TŘI PODVODNÍCI

Překlad: Staša Jílovská

Český rozhlas Ostrava

**UŽ ZASE SKÁČU
PŘES KALUŽE**

Alan Marshall

Český rozhlas Praha

VRCHLICKÉMU NABLÍZKU

Autor: Albert Pražák

Český rozhlas Praha

AUDIOKNIHY

CENTURION

Překlad: Libuše

a Tomáš Havlíkovi

Bookmedia s. r. o.

CÍSAŘSKÉ FIALKY

Autor: Vladimír Neff

OneHotBook

GLADIÁTOR

Překlad: Libuše

a Tomáš Havlíkovi

Bookmedia s. r. o.

MLČENÍ

Překlad: Libuše Boháčková

Albatros Media a. s.

OREL V PÍSKU

Překlad: Libuše

a Tomáš Havlíkovi

Bookmedia s. r. o.

ŘÍKALI MI LENI

Překlad: Lenka Bezděková

Bookmedia, a. s.

SŇATKY Z ROZUMU

Autor: Vladimír Neff

OneHotBook

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

Antonín Přidal – KOMEDIE S QUIJOTEM
Antonín Přidal – PĚNKAVA S LOUTNOU
Antonín Přidal – POLÍČEK ČÍSLO 111 (1991)
Antonín Přidal – SÁNKY SE ZVONCI
Antonín Přidal – SEN VE TŘECH (SEN O DVOU KŮRKÁCH)
Antonín Přidal – SUDIČKY (1968)
Isaak Bashevis Singer, Antonín Přidal – TAJBELE A JEJÍ DÉMON
Antonín Přidal – VŠECHNY MOJE HLASY (1967)
Helena Eliášová – POUŽITÍ (2015)
Jules Verne, Jiří Havelka – DĚTI KAPITÁNA GRANTA (2005)
David Košťák – HLADOVÁ ZEMĚ
David Košťák – PRENATÁL
David Košťák – RYCHLÝ JAKO PÍRKO
Benjamin Kuras – OŠIDNÝ NÁVRAT
Kateřina Tomanová – CHCI HO TAM!

PŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Francois Archambault – VZPOMENEŠ SI NA MĚ (Tu te souviendras de moi, 2013)
Pierre Barillet, Jean-Pierre Grédy – MRCHA MRCH (Peau de vache, 1975)
Ingmar Bergman – HADÍ VEJCE (1977)
Ingmar Bergman – SEDMÁ PEČEŤ (Det sjunde insegl)
Ingmar Bergman – JAKO V ZRCADLE (Sasom i en spegel)
Ingmar Bergman – MLČENÍ (Tystnaden, 1963)

Ingmar Bergman – HOSTÉ VEČEŘE PÁNĚ (Nattvardsgästerna, 1963)
Ingmar Bergman – LESNÍ JAHODY (Smultronstället)
Ingmar Bergman – SCÉNY Z MANŽELSKÉHO ŽIVOTA (Scener ur ett äktenskap, 1973)
Ingmar Bergman – NEVĚRA (Trolösa)
Sébastien Castro – MÁM NA TEBE CHUŤ (J'ai envie de toi, 2019)
Lope de Vega – ŽENY A SLUHOVÉ (Mujeres y criados, 1612–1613)
Federico Fellini – CABIRIINY NOCI (Le notti di Cabiria)
Federico Fellini – DARMOŠLAPOVÉ (Vitelloni)
Federico Fellini – SILNICE (La Strada)
Federico Fellini – SLADKÝ ŽIVOT (La dolce vita)
Federico Fellini – OSM A PŮL
Duncan Macmillan – MONSTER (2007)
Dmitrij Sergejevič Merežkovskij – SMRT PAVLA I. (Pavel I., 1907)
Felix Mitterer – MOJE STRAŠIDLO (Mein Ungeheuer)
Margaret Perry – SLOŽENÁ (COLLAPSIBLE, 2019)
Coline Serreau, Samuel Tasinaje – TŘI MUŽI A NEMLUVNĚ (Trois hommes et un couffin, 1980)
Giulio Scarnicci, Renzo Tarabusi – KAVIÁR NEBO ČOČKA (Caviale a lenticce)
Ferdinand von Schirach – BŮH (Gott, 2019)

NEPŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Eugene O'Hare – HOSPITAL FOOD (2015)
Eugene O'Hare – SYDNEY AND OLD GIRL (2019)
Eugene O'Hare – THE WEATHERMAN
Julia Pascal – BLUEPRINT MEDEA (2019)
Matthew Lopez – INHERITANCE (Inheritance, 2019)



Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

NOMINUJTE NA CENU EVALDA SCHORMA 2019!

**Cena je určena pro studenty DAMU, JAMU, FFUK, FFMU,
FFUP a FPF za původní hru, dramaturgii či překlad.**

Dílo může nominovat jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost.

Uzávěrka nominací: 31. března 2020

Nominace musí obsahovat zdůvodnění, kontakt na nominujícího a nominovaného a samotný text, který je nominován, a musí být doručena jednak v písemné formě na adresu DILIA, Krátkého 1, Praha 9, a také e-mailem na adresu spalova@dilia.cz, nejpozději do 31. března 2020.



- PAGANEL: Tohle je Prozřetelnost. Čeká nás pořádná bouřka.
GLENERVAN: Musíme co nejdříve – ke kmeni stromu.
PAGANEL: Jak jistě víte, učenci nedoporučují vyhledávat za bouře útulek pod stromy.
GLENERVAN: Jsem rád, že to říkáte právě nyní, drahý Paganele.
PAGANEL: Je to přirozené. Blesk si na své cestě vybírá výčnělky a vůbec vyvýšené cíle. Jak vidíte, široko daleko ční z vodní hladiny pouze tento strom, na kterém jsme všichni usazeni.
GLENERVAN: Musím uznat, Paganele, že jste si vybral opravdu vhodnou chvíli o přírodních katastrofách.
PAGANEL: Ale co, pro poučení je každá chvíle dobrá.

Blesk přímo do stromu – strom hoří. Řev bouře. Zmatek na stromě.

- PAGANEL: Mimochodem – některé blesky v sobě mají nashromážděnou energii o síle...

Blesk. Bouře je v plném proudu. Strom hoří. Výkřiky (do vody, pomoc atd.)

- ROBERT: Do vody ne!
GLENERVAN: Aligátoři, jsou tam aligátoři.

(Jules Verne, Jiří Havelka: Děti kapitána Granta)



Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.



Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají.
V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.